

ཕ་ཁ་མེན་པ་མེད་ན་ཅུན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
མེད་ཀྱིས་མེད་པ་ལྟ་བུ་མེད་ཀྱིས་མེད་ཀྱིས་ཀྱི་ཁ་ལྟ་བུ་ཡིན།

༡༡། །དམ་བཤེ་ཚོས་འདུལ་བཤེ་ཚོས་འབྱུང་དད་བཤེ་
འབབ་སྟེགས་ཆེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་བ་སོ། བཤེ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ།

༡༩༥༥ --- ༡༩༩༩

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་ལྷིབ་ཡང་།

SJRB-0494

མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྒྱུ་འཕྲོ་ལྷོགས་ལྷིག་ཁང་གི་དཔེ་ལྷར་བཞུགས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུམ་ལྷིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་རྩ་བཅོས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༡༩༩༩ ཟླ་བརྒྱད་པར་གསར་རྩ་ཚུམ་ལྷིག་བྱས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

ལྷ་དག་ལ། བསྟན་འཛིན་དོ་ཤེ།

བར་སྟུན་གྱི་བདག་དབང་མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

མཛད་པ་པོ་རྩོད་མདོར་བཅུ་ལ།	II
ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།	IV
དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་པའི་ཆོས་འབྱུང་།	༡
མཛད་བཟློག་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ།	༡
གཞུང་དོན་བཤད་པ།	༡
དང་པོ། འདུལ་བའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བཤད་རྒྱུ།	༡
གཉིས་པ། ཟུ་དར་སྐབས་སུ་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་འདུལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐོར།	༡
གསུམ་པ། དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་འདུལ་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་བྱང་ཚུལ།	༡༥
བཅུ་མས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བ།	༢༢
བསྟན་ཆེས་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་བ། ༡	༢༦
བསྟན་ཆེས་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་བ། ༢	༣༤
པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་	༤༤

མཇེད་པ་པོ་རི་ཕྱོད་མདོར་བསྟུན།

འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྱི་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་དགའ་ལྗན་གྱི་
ཐོག་བཙོ་ལུ་བ་མདོ་ལྷགས་རབ་འབྱམས་སྤྲུ་བ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་
པོ་གང་ཉིད་ནི། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་བྱི་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༥ལོར་ཅེད་ཐང་དགོན་པའི་ཉེ་འདབས་
ཀྱི་འབྲོར་བ་དང་ལྷན་པའི་བྲིས་ཆང་ཞིག་ཏུ་སྤྱུ་འབྱུངས།

ལས་ཆེན་བུ་ཉིད་བྱུང་ནས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་བ་ནོད་དེ་མཆོན་བསོད་ནམས་གྲགས་
པའི་དཔལ་དུ་གསོལ། རིམ་བཞིན་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་གསན་བསམ་མཇེད་ཅིང་། ཆོས་རྒྱུ་
དྲགས་པོ་རབ་འབྱམས་པ་དང་འབྱམས་རམས་པ་གཉིས་ལས་སྤྱན་མོང་རིག་པའི་གནས་ལ་
སྦྱངས་པས་ཐོགས་མེད་དུ་མཐུན་པ་བྱུང། ཆོས་རྒྱུ་སངས་རྒྱུས་བཟང་པོ་ལས་ཆོགས་སུ་
མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་བ་བཞེས།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤིང་དུ་ཕེབས་ནས་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་
འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་དང་། ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན། ཐོན་བ་མཁས་
བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། སྟོད་རྒྱུད་མཁན་ཆེན་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆོས་ལྷན་སློ་བོས། ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་༧རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་ལ་སོགས་
པའི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་གསན་
སྦྱོང་མཇེད་པས་མདོ་དང་ལྷགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་གཞན་བྲིང་མི་
འཛོག་པའི་མཁས་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས།

དགྲའ་ལོ་སོ་བཞི་ཅུ་མ་ནས་བརྒྱུ་མདོ་སྟགས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་དབུ་པར་
འདུལ་མཛོད་ཆད་མ་བཅས་གཞུང་ཆེན་པོད་ལྟ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་སྟགས་ཕྱོགས་
དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་རྒྱལ་རབས། ལེགས་བཤད། བསྟན་ཅིས་སོགས་མདོ་སྟགས་རིག་
གནས་དང་བཅས་པའི་གསུང་ཅོམ་པོད་པོ་ཆེན་བཅུ་ལྷག་ལྟག་ཅོམ་པར་མཛད།

གང་ཉིད་དགྲའ་གངས་ར་གཉིས་པ་ས་སྐང་གི་ལོ་༡༥༢༤ལོར་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁིར་
ཕེབས་ཤིང་། སྤྲུལ་སྤྱད་པལ་ལྡན་འབྲས་སྤྱངས་ཀྱི་ཁྱི་ཐོག་བཅུ་གཅིག་ལ། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་
སྤིང་གི་ཁྱི་ཐོག་བཅུ་གསུམ་ལ། མཁས་མང་སྟོ་གསལ་སྤིང་གི་མཁན་རབས་བཅུ་གཉིས་ལ།
དགའ་ལྡན་ཤར་ཅེ་ལོར་སྤིང་གྲ་ཆང་གི་མཁན་རབས་བཅུ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྟོད་ཀྱི་མཁན་
རབས་སམ་སྒྲ་རབས་བཞི་པ་སོགས་སྤྱད་པལ་ནས་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་ཀྱི་སྟོ་ནས་
བྱ་སྟོབ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱུངས་ཏེ་རྗེ་སྒྲ་མའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་འདི་ཉིད་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཁིང་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱུངས།

བྱ་སྟོབ་གཙོ་བོ་དག་ནི་ལྷ་རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་
དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང་། རྗེ་རྗེ་འཇིན་པ་ཉི་མ་བཟང་པོ། དག་དབང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ།
གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་རྗེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། རྗེ་རྗེ་འཇིན་པ་དཀོན་མཆོག་དར་
རྒྱས། བྱ་བལ་ལྟ་དབང་རྒྱ་མཆོ་ལ་སོགས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་སྟོབ་མ་ནམ་མཁའི་
སྐར་ཆོགས་ལྟར་བགང་ལས་འདས་པ་ལེགས་པར་བསྐྱུངས།

མཐར་དགྲའ་གངས་གྲ་བུག་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་སྟག་གི་ལོ་༡༥༥༤མགོ་
ཟླ་བའི་ཆེས་བཅུ་བཞིའི་ཐོ་རེངས་ཀྱི་དུས་སུ་རོ་མཆར་བའི་ལྷས་དུ་མ་དང་བཅས་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མདོན་དུ་མཛད་དོ། །

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཅོམ་སྤྱིག་པས་བསྟན་བསྤྱིགས་བསྟན།

འཁྲུག་པའི་གསལ་བཤད།

རང་རེ་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་སྤྲོས་སུ། སྤོན་བྱོན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཅ་མཁས་པའི་དབང་པོ་
རྣམས་གྱི་བཀའ་བློན་ལས། གསུང་རབ་གྱི་སྒྲེགས་བཅ་རི་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་ན་
ཡང་། དུས་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་གྱི་དབང་གིས་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརྒྱུ་ཏུ་བྱིན་ཟིན་པ་དང་།
གང་མང་ཞིག་མེད་བརྒྱུ་ཏུ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་སྤངས་སྦྱོབ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱ་ལྡིང་།
མི་རིགས་འདི་ཉིད་གྱི་དུས་ལ་བབ་པའི་འོས་འགན་ཡིན།

དེ་ཡང་། གསུང་རབ་སྒྲེགས་བཅ་དེ་དག་ནི། རྒྱ་ཁོར་དང་རྩལ་མཉུ་ཟུངས་ཁག་བཅས་གྱི་
འགྲོ་སོང་བཏང་ཞིང་། ལྷོ་སྤྱོད་ལ་རྩལ་གྱིས་མི་ཆེ་ཐོས་བསམ་ལ་བསྐྱལ་བའི་མཁས་པ་རིམ་
བྱོན་གྱིས་དབྱེད་ཞིབ་མཛད་ཅིང་། དབྱེད་འབྲས་ལག་ལེན་ལ་བཀའ་བའི་ཉམས་སྲོང་དང་གྲུབ་
དོན་གྱི་ཟིན་ཐོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན། མི་ལོ་སྟོང་ལྷག་དུ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟན་པའི་མི་རིགས་འདིའི་
ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བརྩུད་ཡིན་པ་དང་། གསུང་རབ་སྒྲེགས་བཅ་དེ་དག་གི་བསྟན་དོན་པལ་ལོ་
ཆེ་ཞིག་ནི་དེང་གི་དུས་རབས་འདི་དང་མ་འོངས་པར་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཆེ་ཞིང་། མིའི་རིགས་སྤྱིའི་
ཤེས་རབ་དང་ཀུན་སྦྱོང་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་པའི་འོད་སྣང་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།

དེ་བས་ན་ ཡལོངས་ཡུལ་མཁོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡང་ཡང་བཀའ་གནང་བའི་
དགོངས་དོན་བཞིན། བླ་ཆང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་བླ་ཆོགས་དང་ཚོམ་སྒྲིག་
ཁང་གསར་འཛུགས་བྱས་ཏེ། བཀའ་བསྟན་གཉིས་གྱིས་མཆོན་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་
མཁས་པའི་བཀའ་ཚོམ་སྒྲིགས་བཅ་དང་། བརྩམས་ཆོས་གསར་རྟིང་གང་མང་ཞིག་འཁྲུག་

འགྲེམས་སྤེལ་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི་འདི་གཉིར་བ་ཡིན།

དུས་རབས་འདིར་ཆོན་ཅལ་ཤིན་ཏུ་དར་བ་དང་བསྐྱབ་ནས། མྱོག་བདེ་བ་དང་། མྱོད་
བདེ་བ། གཞུང་ཆོག་འཛོལ་སླ་བ། འབྲེང་བདེ་བ་སོགས་སྐབས་བདེའི་དབང་གིས་མྱོག་པ་པོ་
ནམས་འབྲུལ་དེབ་ལ་དགའ་མོས་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན། དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་
ཁ་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱབ་པའི་ཁུ་སླླིག་གི་ལས་གཞི་འདི་ནི། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་
འོང་ལྷ་བྱར་གྱུར་པའི་རང་རེའི་ཤེས་རིག་འདི་ཉིད་འཛིག་རྟེན་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་།
འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་འཕྲོ་
པའི་ལས་ཀ་རྒྱབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ།

གསུང་རབ་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་མ་སྤྱི་ཆད་ལྷན་ཞིག་གཞི་རྩར་བཟུང་ནས་ཞུ་སྒྲིག་
བྱེད་རྒྱུར་འབད་བཅོལ་བྱེད་ལོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐོན་གྱི་སྒོལ་ལ་གསུང་རབ་གྱི་བར་ཤིང་ཆོ་
སྐབས་ཚུམ་པ་པོ་རང་ཉིད་དམ། ཡང་ན་གཞན་གྱིས་ཞུས་དག་ཆད་ལྷན་བཏང་སྟེ་ཆོ་བ་ཡིན་
པས་ཤིང་བར་རྣམས་སྤྱི་ཐེ་ཆ་ནས་དག་པོར་བཅི་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་འདི་ག་ཚུམ་སྒྲིག་
ཁང་ནས་ཀྱང་མ་དཔེ་ཆད་ལྷན་འཁོལ་སྒྱུ་བ་གྱིས་ཡིག་འབྲུག་ཅིག་ལ་འང་གང་ལྟར་དུ་བཟོ་
བཅོས་མེད་པར་སོར་བཞག་ཀྱང་རྒྱ་ཚདོན་དུ་བཟུང་ནས་མ་སྤྱི་རིམ་རིམ་ཞིན་འབྲུལ་དེ་བ་དུ་
སྒྱུར་བར་འབད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མ་སྤྱི་ཆད་ལྷན་ལག་སོན་མ་ལྟར་ན་འང་གང་ལྟར་གྱུ་བ་གྱིས་
དག་པོ་ཡོང་བར་བཅོལ་བཞིན་ཡོད། གལ་ཏེ་མ་སྤྱི་རང་ལ་ཞོར་བ་མངོན་གསལ་ལྟར་བ་
དང་། རོགས་གནས་སུ་གྱུར་པ། ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་ལྟར་བ་སོགས་ལ་གཤམ་དུ་གསལ་བ་འདད་
གྱི་མཆན་བཞོད་ཡོད།

དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་པའི་ཚོས་འབྱུང་གི་འབྲུལ་དེའི་ཞི། སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་
དཔེ་རྟེན་འཛོལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་གི་དཔེ་དེབ་བཞེར་འཕེབ་བྱས་པའི་བར་དོས་ཆུས་ས་
googleབརྒྱུད་ཡིག་རྒྱུད་དུ་བབ་ནས་འབྲུལ་དེའི་ཏུ་སྒྲིག་སྒྱོར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། མ་དཔེའི་

ཁོད་ཀྱི་དཔེ་རིང་གི་ཤོག་ངོས་མཆོན་པའི་(༡༥)དང་(༡༦)ལྟ་བུ་ནམས་དོར་ཡོད།

མཆན་ལ། མ་ཕྱི། ༣༩༥ཐེང་ལ། བན * འཕེན་ ལྟ་བུའི་མཆན་ནམས་ནི་ཚུམ་
སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་གསར་དུ་བཏབ་པའི་མཆན་ཡིན། དེ་ནི། མ་ཕྱི་སེར་གཙུག་གི་དཔེའི་ཤོག་
ངོས་ ༣༩༥ཡིག་ཐེང་ལ་ན། བན་ཞེས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་བན་མིན་པར་འཕེན་ཡིན་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་ལ་གཞུང་དུ་ཁོར་བཅོས་བྱས་ཡོད།

རྟགས་*འདིས་ཚུམ་སྒྲིག་པས་ཁོར་བཅོས་བྱས་པ་མཆོན་བའམ། ཡང་ན་གསལ་བཤད་
མཆོན་པར་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད།

ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་སྒྲིག་སྒྲུབ་བྱས་པའི་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཆད་ལྷག་ཁོར་བ་སོགས་བྱུང་
བ་མཐོང་ན་འབྲུལ་མར་ལེགས་བཅོས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ། ང་ཚོའི་ཡིག་འབྲེལ་བྱ་བའི་ཁ་བྱང་
serajeyrigzodchenmo@gmail.com འདིའི་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་གནང་བའི་
རེ་བསྐྱལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྲོགས་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་
ཞུས་ཏེ་སྤུས་ཀ་ཐེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ། ༢༠༢༢ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༢༣ ལ།

༡༡། །དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བའི་ཚོས་འབྱུང་དད་པའི་
འབབ་ཉེགས་ཞེས་བྱ་བ་བཟླས་སོ། །

མཚན་བརྗོད་དང་ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བ།

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས་འགྲོ་བའི་དབུལ་སེལ་ལྟར། །ཐར་འདོད་ཡོངས་
ཀྱི་འདོད་དགུ་སྟེར་བྱེད་པ། །དམ་ཚོས་འདུལ་བ་གསུང་མཛད་ཐུབ་དབང་
གི། །ཞབས་ཀྱི་བརྒྱུར་བུས་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འདུལ་བ་འཛིན་པ་
འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར། །ཀྱན་དགའ་བོ་དང་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་དང་། །ཉེར་
སྤུས་ལ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་སྦྱན་ལྟར་བ། །དག་བཅོམ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གུས་
ཕྱག་འཆའ། །བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་བཅ་ཟེ་ཡོན་ཏན་འོད། །ཤུག་འོད་
དང་མི་ཏུ་རྣམ་གསུམ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་དང་དུལ་བ་ལྟ་ལ་
སོགས། །འཕགས་པུལ་འགྲེལ་མཛད་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བསྟན་
པའི་མེ་རོ་སྤོང་མཛད་སྦྱ་མེས་ཞབས། །གཟུས་དང་རྒྱ་འདུལ་ལ་སོགས་
བོད་པུལ་གྱི། །འདུལ་འཛིན་རྣམས་ལ་བརྟུང་ནས་འདུལ་བ་ཡི། །ཚོས་

འབྲུང་ལོ་རྒྱུས་མདོ་ཙམ་གསལ་བར་བྲ། །

གཞུང་དོན་བཤད་པ།

དང་པོ། འབྲུལ་བའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བཤད་རྒྱུ།

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མེ་མོ་རྟའི་ལོ་ལ་
སྐྱེ་འབྱུངས། སོ་ལྷ་པ་ལྷགས་འབྲུག་ལ་སངས་རྒྱུས་པར་གྲགས་ཆེ། དུས་
འཁོར་རྒྱུ་ཆེན་དུ་ཆུ་རྟ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་སོ་བདུན་པ་ལ་སངས་
རྒྱུས་པར་བཞེད་དོ། །སངས་རྒྱུས་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་
འཁོར་བསྐྱོར། དེ་དང་སྟོགས་མཐུན་པའི་ཞོ་ལོ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་ཡོད་པའི་
པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ། ཞོ་ལོ་ཀ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡོད་པའི་མའི་སོ་སོར་
ཐར་པའི་མདོ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཞོ་ལོ་ཀ་འབྲུམ་ལ་སུམ་བརྒྱ་
མ་ལོངས་པའི་ལུང་སྟེ་བཞི། སྟོགས་མཐུན་གྱི་མདོ་ལ། དག་སྟོང་ལ་རབ་
ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ། ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་མདོ། དག་བ་
དང་མི་དག་བ་བསྟན་པའི་མདོ། རྣམ་པར་སྟོན་པ་ལྷུ་ཡང་བསྟན་པའི་མདོ།
འཁར་གསེལ་གྱི་མདོ། འཁར་གསེལ་འཆང་བའི་ཀུན་སྟོང་སྟོན་པའི་མདོ།
གཞིའི་མདོ། སྐྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་མདོ་རྣམས་བཀའ་བསྩལ། དེ་
ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས། དབྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བབ་
པ། དབྱིད་ཆེ་ཐ་ཆུང་སྐར་མ་ས་གས་ཉ་བའི་ཆེས་བཙེ་ལྷ་ལ་བྱང་ན་ལས་

འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དབྱར་དེའི་ཕྱི་ལོའི་དབྱར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བདེ་
ཆེན་མའི་ཕྱག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་སྦྱིན་བདག་དང་། འོད་སྤངས་
ཆེན་པོས་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་མཛད་པའི་དག་བཙུག་པ་ལྟ་བུས་
དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་སོ། །དེའི་ཆེ་སྤྱད་པ་པོ་རང་མ་གཏོགས་པའི་
རྣམ་སྤྱར་བཅེགས་པའི་སྤྱིང་དུ་ཀུན་དགའ་པོ་འཛེགས་ཏེ། འོད་སྤངས་ཀྱིས་
ཀུན་དགའ་པོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་མདོ། བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་
གང་དུ་གསུངས། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་བྱོང་གིས་སྦྱོས། བདེ་ག་ཤེགས་སྤྱས་
པོ་བྱོང་སྦྱོས་ཤིག །ཅེས་གསལ་བས། ཞལ་མཉན་ཡོད་དུ་བྱོགས། ཐལ་མོ་
སྤྱར། གདོང་མཆི་མས་གང་། སྟན་པའི་གདངས་དང་བཙས་ཏེ། འདི་སྐད་
བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མདོ་སྤེའི་སྤེ་
སྦྱོང་བསྤྱས། དེ་ཡང་མདོ་སྤེའི་སྤེ་སྦྱོང་ངེ་སྤེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆིག་
གཅིག་ཀྱང་ལྟག་ཆད་མེད་པར་སྒོ་ལ་ཐོན་ནས་འདོན་པའོ། །དེ་ནས་འཕགས་
པ་ཉི་བར་འཁོར་གྱིས་སྤྱ་མ་བཞིན་དུ་འདུལ་བའི་སྤེ་སྦྱོང་དང་། དེ་ནས་འོད་
སྤངས་ཆེན་པོས་སྤྱ་མ་བཞིན་དུ་མདོན་པའི་སྤེ་སྦྱོང་བསྤྱས་སོ། །བསྟན་པའི་
གཏད་རབས་ཀྱང་། ཤེགས་པར་གསུངས་མཛད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་།
འོད་སྤངས་ཀུན་དགའ་ཤིན་པོ་གོས་ཅན་དང་། ཉེར་སྤྱས་ནི་ནི་ཀ་དང་ནག་
པོ་དང་། །ཤེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན། །ཞེས་པའི་
གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ནས་བསྐྱ་བ་གཉིས་པ་ནི་སྟོན་པ་ཟུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་
དང་བཅུ་ལོན་པ་ན། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས། ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ་
ཡི་རང་དང་། །ཀུན་སྐྱོད་སྐྱོད་དང་ལན་ཚུ་དང་། །ལམ་དང་སོར་མོ་གཉིས་
དུ་གསུམ་གཤིང་། །གསེར་གྱི་རུང་བ་དག་དང་བཅུ། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་མི་
རུང་བའི་གཞི་བཅུ་སྟུང་པ་ལ། དབྱ་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་
བརྒྱས་སུན་སྟུང་། ཡངས་པ་ཅན་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གནས་དབྱུང་
བྱས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ་ལ་འཆད། སྦྱིན་བདག་ནི་ཆོས་རྒྱལ་
ཟུང་ན་མེད་ཀྱིས་མཛད།

དེ་ནས་བསྐྱ་བ་གསུམ་པ་བྱུང་ཚུལ་ནི། ཉོག་གོ་འབར་བར་སྟོན་པ་
ཟུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ལོན་པ་ན། རྒྱལ་
པོ་དག་ལ་བོ་དང་བརྒྱ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ། རྩོང་ཁྱེར་སྐྱ་བའི་བྱར་
བདུད་སྒྲིག་ཅན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དབྱ་བཅོམ་པའི་ཆ་བྱད་དུ་སྦྱལ་ནས་
དགེ་འདུན་ལྷ་བ་ཐ་དད་དུ་བྱེ་ནས། ལོ་དྲུག་ཅུ་ཅ་གསུམ་འཁྲུག་ལོང་ཅན་དུ་
གནས། དེ་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་འདས་པའི་རྗེས་སུ་དགེ་སློང་གནས་མ་བྱ་བ་
ཞེས་པས་ཚོད་པ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པ་ལ་འཆད། ཡང་ལུགས་
གཅིག་ལ། སྟོན་པ་ཟུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལོན་པ་ན།
རྩོང་ཁྱེར་མེ་ཉོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བར། དགེ་སློང་རྣམས་ལུང་འདོན་
པའི་སྐྱད་རིགས་མི་མཐུན་པས་སྡེ་བཞིར་གྱེས། དེ་དག་ཀྱང་ནང་གསེས་

ཀྲིས། །ཤར་བྱུང་རི་དང་གངས་རི་དང་། །འཛིག་རྟེན་འདས་པར་སྤྲ་བ་
དང་། །རྟག་པར་སྤྲ་བའི་སྡེ་རྣམས་ནི། །ལྷ་ཆོན་དག་འདུན་པལ་ཆེན་པ། །གཞི་
ཀྱན་པ་དང་འོད་སྤངས་སྡེ། །ས་སྤངས་སྡེ་དང་ཆོས་སྤངས་སྡེ། །མང་ཐོས་
གོས་དམར་སྟོབ་མར་བཅས། །རྣམ་པར་སྤྲེ་སྡེ་སྤྲ་བའི་སྡེ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་
པར་སྤྲ་བ་ཡིན། །རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དང་འཛིགས་མེད་གནས། །གཙུག་ལག་
ཁང་ཆེན་གནས་བརྟན་པ། །ས་སྟོག་རི་དང་སྤང་བ་དང་། །གནས་མ་བྱ་པའི་
སྡེ་རྣམས་ནི། །མང་པོས་བཀྱར་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཡུལ་དོན་སྟོབ་དཔོན་བྱེ་
བྲག་གིས། །ཐ་དད་སྡེ་བ་བཙེ་བརྒྱད་འབྱུང། །ཞེས་དུལ་བ་ལྟས་གསུངས་པ་
ལྟར། །སྡེ་བ་བཙེ་བརྒྱད་དུ་གྲེས་པ་ན། །འདི་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
ཡིན་གྱི་གཞན་བཅུ་བདུན་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཅོད་པ་ལས།

ནམ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་མི་ལམ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་རྟེན་པ་བྲངས་
ནས། །སྡེ་བ་བཙེ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་བསྐྱས་པ་
ལ་འཆད། །སྤྱིན་བདག་ནི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཨ་ཤ་ཀའ་མཛད། །ལྷགས་སྤྱི་མི་
མཐུན་པ་མེད་པ་ནི། །བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ལོག་བསྟན་ནས་ཡུན་ལོན་
པའི་རྒྱན་ལ་དག་སྟོང་རྣམས་ལུང་འདོན་པའི་སྐད་རིགས་མི་མཐུན་པས་སྡེ་
བ་བཙེ་བརྒྱད་དུ་གྲེས་པ་ན། །དག་སྟོང་གནས་མ་བྱ་པོགས་ཀྱིས། །རྒྱལ་པོ་
གྱི་གྱིའི་མི་ལམ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་བྲངས་ནས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་རྣམ་
དག་ཏུ་སྤྲུབ་པར་བཤད་ཆོག་པས་སོ། །

ཆོས་རྒྱུ་ས་པཎ་གྱིས། ལྷ་ཆེན་ཞེས་བྱའི་དགེ་སློང་ཞིག །བསྟན་པ་འདི་
ཡི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་། །དེ་ཡིས་རང་གི་པ་མ་བསད། །སློབ་དཔོན་ཡིན་པའི་
དབང་བཅོམ་བགྱངས། །མཁན་སློབ་མེད་པའི་དགེ་སློང་བྱས། །དེ་ཡིས་ཆོས་
ལོག་བཤད་པ་ཡི། །རྗེས་སུ་སློབ་མ་རྣམས་འབྲངས་ནས། །འཁྱུལ་པའི་གྲུབ་
མཐའ་དུ་མ་བྱང་། །ལྷ་ཆེན་སྐྱོན་པོ་དེ་ཉི་ནས། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་
གྱུར་ཞེས་གྲགས། །དེ་ཡི་ལོག་པའི་ཆོས་དེ་དག །དབང་བཅོམ་སོགས་གྱིས་
སྐྱོན་བྱང་ནས། །བསྐྱུ་བ་གསུམ་པ་བྱས་ཞེས་ཐོས། །ཞེས་བྱུང་འདོད་པ་ལྟ་
བུ་བྱང་བ་ལ། མང་པོ་ཞིག་འཐིངས་སྦྱད་བྱེད། །རྗེས་འབྲངས་ཁ་ཅིག །འདིའི་
ལྷ་ཆེན་དང་། རྟོག་གོ་འབར་བའི་འབྱུང་བའི་བཟང་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག་
པའི་ལན་བྱེད་དེ་བྱང་བ་ཅམ་མོ། །

འགྲེལ་བ་འོད་ལྗན་དུ། དང་པོར་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྱ་བའི་སྡེ་
བ་གཅིག་བྱ་དང་། དེ་ནས་རྩ་བའི་སྡེ་བ་ལྷག་མ་གསུམ་དུ་གྱེས། དེ་བཞི་
ལ་གྱེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱང་བར་འཆད། རྟོག་གོ་འབར་བར་དང་པོར་
པལ་ཆེན་སྡེ་བ་དང་། གནས་བརྟན་པ་གཉིས་གྱེས་པར་འཆད། སློབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉིན་ནི། དེ་གཉིས་སུ་གྱེས་པའི་པལ་ཆེན་པ་ལ་སྡེ་བ་བརྒྱད།
གནས་བརྟན་པ་ལ་བཅུར་གྱེས་པར་འཆད། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྱ་བ།
པལ་ཆེན་པ། གནས་བརྟན་པ། མང་བཟུང་བའི་མཁན་པོ་ནི། རིམ་པ་བཞིའ།
སྦྱ་གཅན་འཛིན། འོད་སྤངས་ཆེན་པོ། འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ་ན། འཕགས་པ་

ཉེ་བར་འཁོར་ནམས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཤུ་རིའི་བྱ་ཚུར་ཤོག་གིས་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ། སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཙན་འཛིན་གྱིས་མཁན་པོར་ཞུས་ནས་
བསྟེན་པར་རྫོགས། དེའི་མཁན་བྱ་བཅ་ཟེ་སྤྲུལ་གཙན་འཛིན། དེའི་མཁན་བྱ་
སྟོབ་དཔོན་སྤྲུལ། དེའི་མཁན་བྱ་ལེགས་ལྷན། དེའི་མཁན་བྱ་དཔལ་སྤྲུལ།
དེའི་མཁན་བྱ་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ། དེའི་མཁན་བྱ་ཞི་བ་འཛོ། དེ་བསམ་ཡས་
སྤྱུ་བྱོན་ནས། སད་མི་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་། བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཅ་རྩའི་
མཁན་བྱ་ཡེ་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན། དེའི་མཁན་བྱ་གཡོ་དགེ་འབྱུང་སོགས་
ཡིན། གཡོ་དང་དམར་ཤྲ་ལུ་ཞེ། གཙང་རབ་གསལ་གསུམ། ཚུ་བོ་རིར་
ཡོད་པའི་དུས་སྤྱུ། རྒྱལ་པོ་སྤྲེག་ཙན་གྱིས་བསྟན་པ་བསྟུབས་པ་གསུན་ནས་
མདོ་སྤྲེད་ལ་བྱོན།

གཉིས་པ། བྱི་དར་རྒྱབས་སྤྱུ་གངས་ཅན་ཐོད་གྱི་འདུལ་
བསྟན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེད།

དན་ཏིག་ཤེལ་གྱི་ཡང་དགོན་དུ་གདན་ཐེབས་པ་ལ། མ་གཟུ་གསལ་
འབར་བྱ་བའི་ཁྱེའུ་ཞིག་གིས་རབ་བྱུང་ཞུས་ཏེ། མིང་དགེ་བ་རབ་གསལ་
དུ་བཏགས། བྱིས་སྤྲུགས་རབ་ཆེ་བས་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་བྲགས།
ཁོང་གིས་རྒྱའི་ཆོང་འདུས་སར་ཁ་སྐོང་གི་དགེ་སྟོང་འཛོལ་དུ་བྱིན་པས།
ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་རྩེ་རྩེ་དང་མཇལ་ནས་ཁ་སྐོང་དུ་ཞུས་པས། དས་རྒྱལ་
པོ་སྤྲེག་ཙན་བསད་པས་ཁ་སྐོང་མི་འོས་གསུངས། རྒྱའི་དགེ་སྟོང་གཉིས་

བཀུག་བྱང་བ་ལ་ཁ་སྐོང་བཅོལ་ཏེ་གཅང་རབ་གསལ་གྱིས་མཁན་པོ་དང་
གཡོས་སློབ་དཔོན་དམར་གྱིས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས།
དེའི་ཆེ་ལྷ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ། འབྲེ་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན། རག་ཤི་
ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས། ར་ཚུལ་ཁྲིམས་སློ་གྲོས། སུམ་བ་ཡེ་ཤེས་སློ་
གྲོས་ཏེ། དབུས་བ་ལྷ་དང་། ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ལྷག །ཆོང་བཙུན་ཤེས་
རབ་སེལ། མངའ་རིས་བ་འོད་བརྒྱན་སྟེན་གཉིས་བོ་དོང་བ་ལྷ་བ་དེ་དཀར་
ཏེ། གཅང་བ་ལྷ། བསམ་ཡས་གཅང་པོ་ཆལ་ན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་
ཁལ་རྟ་སོགས་རྫོང་བར་མཛད་ནས་མདོ་སྨད་དུ་སྡོམ་བ་ལེན་དུ་བྱོན་པ། ལྷ་
ཆེན་དགོངས་བ་རབ་གསལ་གྱིས་མཁན་པོ། གཅང་དང་གཡོས་ལས་སློབ་
དང་གསང་སྟོན་བྱས་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས། ཡར་བྱོན་ཏེ་བསམ་ཡས་སུ་
ཐེབས་པ། ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆན་གཤེགས་ཀྱང་། མངའ་བདག་གི་རལ་བས་
བདག་རྒྱུན་མཛད་པའི་སྟེང་ནས་སོ་སོར་རབ་བྱང་བསྟེན་རྫོགས་མང་དུ་
སྟེལ། ཁྱད་པར་སྤྱ་མེས་ཆེན་པོས་བྱ་མེར་དང་སྒྲན་སོགས་རབ་བྱང་བསྟེན་
རྫོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱབས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། གཟུས་འདུལ་འཛིན་
བྱ་བཞི་སློབ་བརྒྱད་དང་བཅས། རྒྱ་འདུལ་འཛིན་སོགས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་
པལ་ཆེ་བ་སྐྱ་མཆེད་གསུམ། ལྷང་ཤར་གཉིས། ལྷར་ཐང་བ་སོགས་བཀའ་
གདམས་བ་ནམས་དེང་སང་གི་བར་དུ་བྱང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ།
ལྷ་ཆེན་མཁན་བརྒྱད་ཅེས་གྲགས་པ་སྟེ། མཁན་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་པའི་

འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱུང་བཤལ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་ལྷ་སྒྲ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་གིས་དང་པོར་མཁན་སྟོབ་མེད་པར་རབ་
བྱུང་གི་ཉགས་རང་གིས་སྒྲངས། ཕྱིས་པ་རྗེ་ཏ་རྒྱུ་སྤྲ་ལ་དང་། བ་རྒྱ་སྤྲ་ལ་
སོགས་སྒྱུན་བྱངས་ཏེ། ཞང་ཞུང་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོམ་པ་སྒྲངས།
དེའི་མཁན་བྱ་དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཞིང་མོ་ཆེ་བ་བྱང་ཚུབ་སེདྤེ་སོགས་
དང་། ཕྱིས་འདོག་ལོང་བ་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དཔལ། དེའི་མཁན་བྱ་རྗེ་
བཙུན་རེད་མདའ་བ་དང་། རྒྱལ་ཆབ་ཆོས་རྗེ་སོགས་ནས་རབ་བྱུང་བསྟེན་
རྫོགས་བསྐྱབས་པ་ལ་འདུལ་བ་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་མཁན་བརྒྱད་དུ་གྲགས།
ཡང་སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་མཁན་བྱ་གུ་ན་མི་ཟ། ཡོན་ཏན་སྟོ་གོས་ཞེས་
ཀྱང་འབྱུང་། དེའི་མཁན་བྱ་རྩ་མི་ཟ། དེའི་མཁན་བྱ་ཕྱི་རྒྱུ་ཟླ་ཟ། སྟོང་
ཟེར་བའང་ཡོད། དེའི་མཁན་བྱ་གུ་ན་མ་ཏེ། དེའི་མཁན་བྱ་རྒྱུ་མ་ལི། དེའི་
མཁན་བྱ་ཨ་ཀ་ར་གུ་ཟ། དེའི་མཁན་བྱ་ཁ་ཆེ་བའ་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་ཕྱི་རྒྱ་ཟ། ཁོང་
ཁོ་ཕུ་ལོ་རྩ་བས་བོད་དུ་སྒྱུན་བྱངས། རྗེ་རྗེ་དཔལ་དང་། བྱང་ཚུབ་དཔལ་
དང་། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་མཐའ་ཡས་
བ་བསྐྱབས། དེ་ནམས་ལས་མཁན་བྱ་རིམ་པར་བརྒྱད་པ་ལ། བའ་ཆེན་
མཁན་བརྒྱད་དུ་གྲགས། རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྟོང་གི་དངོས་པོ་ནི་ཕྱི་མ་བའ་ཆེན་མཁན་བརྒྱད་ལས་
བརྟེས་སོ། །བོད་དུ་མཁན་བརྒྱད་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཀྱང་གཞི་

ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱི་བའི་སྡེ་བ་སྟེ། དེ་གཅིག་ཕྱ་མ་གཉོགས་སྡེ་བ་གཞན་
མི་བྱེད་པར་རྒྱལ་སྒོན་གྱི་བཀའ་བཅད་དོ། །

རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་ཐོ་མ་ཉི་ཤ་ལྟ་བུ་བོད་དུ་བྱོན་པའང་། བལ་
ཆེན་སྡེ་བ་ཡིན་པས་ཁོང་ནས་བརྒྱད་པའི་མཁན་བརྒྱད་མ་བྱུང་བ་ཡིན་
ནོ། །བཤད་པ་འབྲུང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་སངས་
རྒྱས་ལ་ཙུ་ཡུང་དང་བཅས་པའི་ཡུང་སྡེ་བཞི་ཐོས། དེས་ཀྱན་དགའ་བོ།
དེས་ཤུལ་ལོ་གསུམ་ཅན། དེས་ཉེར་སྤྲུལ། དེས་རྩི་རྩི་ཀ། དེས་ནག་པོ་ལ། དེས་
ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ། དེས་ཕྱིར་མི་འོང་སྒོས་མི་ཐེབས་པ། དེའི་སྒོ་བ་མ་
ཡོན་ཏན་འོད་དུ་གྲགས་ཀྱང་དུས་མི་མཚུངས་ཞེས་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་
གསུངས། དེས་ན་འདི་སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སྒོ་བ་མར་གྲགས་ལ།
དབྱིག་གཉེན་ནི་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལང་ཀར་
གཤེགས་པར། བདེ་གཤེགས་སྤྱང་ན་འདས་ནས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
འགྲེལ་པར་སངས་རྒྱས་ནས། རྩི་རྩི་ཀའི་བར་ཡུང་བཞིན་ལ། དེས་བི་རྩ་ག་
ལ། དེས་བུ་རྩ་ནན་ཏི། དེས་བུ་རྩ་མི་ཏ་ལ། དེས་དགེ་སྦྱོང་ཅིབས་ལ། དེས་སུ་
ན་ཤ་ཏ་ལ། དེས་ཏ་སྒྲིད་ལ། དེས་མ་ཤི་བ་ལ། དེས་སྤྱུ་སྤྱུ་ལ། དེས་ལྷ་ལྷ་
དེ་བ་ལ། དེས་རྩ་ཏུ་ལ་ལ། དེས་སམ་རྩ་ནན་དེ་ལ། དེས་དབྱ་བཙུམ་པ་ལ།
དེས་ཀ་ལ་ཤ་ལ། དེས་ཀྱ་མར་ཏ་ལ། དེས་ཤ་ལ་ཏ་ལ། དེས་བ་སུ་བརྩུ་ལ།
དེས་མ་ལོ་ཏ་ལ། དེས་ཏ་ཀ་ལི་ཀ་ན་ཡ་ན་ཤ་ལ། དེས་དགེ་སྦྱོང་སེལ་ལ་

བསྟན་པ་བཏང་ཆེས་བྱུང་སྟེ་བ་སྲ་བརྩུ་ནི་དབྱིག་གཉེན་ནོ། །དེས་རྣམས་
ལས། ཉ་སྐད་ཅེས་བ་སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོ་དང་། ར་རྩ་ལ་ཞེས་ཁྱུང་པོའི་སྒ་
མར་གྱུར་པའི་ར་རྩ་ལར་འབྱུལ་བར་མི་བྱའོ། །

སྟོན་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་འདུལ་བའི་མདོ་བམ་པོ་དགུ་པའི་བདག་
ཉིད་ཅན་དང་། ཀམ་ཤ་ཉི་བམ་པོ་དགུ་ཡོད་པ་གཅིག་དང་གཉིས་མཛད་
དེའི་སྟོབ་མ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཏེ། འདིས་མདོ་རྩ་བའི་རྒྱ་
ཆེར་འགྲེལ་པ་བམ་པོ་བདུན་རྩ་བ་གཅིག་མཛད། གཞན་ཡང་། མདོ་ཉིད་
ཀྱི་རྣམ་བཤད། འགྲེལ་རྒྱུད་ཡོན་ཏན་འོད་མར་གྲགས་པ། ཤེས་རབ་བྱེད་
བས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ། རི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་
རྒྱུད་། རྒྱ་ཀྱའོད་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་དཔེ་རྣམས་དུ་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་
གཉེན་འདི་ལ་སྟོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་། དག་ལེགས་བཤེས་གཉེན་
ལ་བར་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་། རི་མེད་བཤེས་གཉེན་ལ་སྦྱད་གྱི་འདུལ་
བ་འཛིན་པ་བླེན། དག་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ལུང་གཞི་དང་། ལྷ་བའི་
འགྲེལ་པ་མཛད་ཅིང་། རི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའི་
འགྲེལ་པ་བམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་པ། ཁྱུང་བར་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སོ་སོར་བསྐྱས་
འགྲེལ། དུལ་བ་སྒྲས་རྣམ་འབྱེད་གྱི་འགྲེལ་པ། རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་གྱིས་
སྒན་ཆེགས་གྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་མཛད། གཞན་ཡང་འདུལ་བའི་སྐོར་ལ་བྱེ་
བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་པོའི་ནང་ཆོན་འདུལ་བ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ། གཏན་

ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ། ས་ག་
ལྷས་མཛད་པའི་མེ་ཉོག་གླེང་རྒྱད། ཁ་ཆེ་འདུས་བཟང་གིས་མཛད་པའི་ཀ་
རི་ཀ་ལྷ་བརྩུ་བ། སྒྲོབ་དཔོན་བརྒྱས་མཛད་པའི་དགེ་སྒྲོང་གི་ལོ་ངོ་བ་དང་།
དགེ་ཚུལ་གྱི་ལོ་ངོ་བ་རྣམས་སོ། །

ཁ་ཅིག །ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་སྒྲོབ་མ་ལྟ་འོད་ཡིན་ཟེར་གྱང་། ཁོང་རང་གི་
གཞུང་ལས་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་། ཞི་བ་འོད་གཉིས་ལ་
ཐུག་ཅེས་འབྱུང་གི །ཡོན་ཏན་འོད་ལ་ཐུག་པའི་བཤའ་པ་མ་བྱུང་། འདིས་
དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཙུག་པོར་སྟོན་པ་སུམ་བརྒྱ་བ་དང་། དེའི་རང་
འགྲེལ་འོད་ལྡན་མཛད། དེའི་སྒྲོབ་མ་དགེ་སྒྲོང་གའོད་པ་ཅན། དེའི་སྒྲོབ་མ་
རྩ་ན་ཤི་ལ། དེའི་སྒྲོབ་མ་རྩི་ན་མི་ཉལ། །ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་འདི་བསམ་ཡས་
སུ་བྱོན་ནས། སད་མི་བདུན་གྱིས་གཏུགས་ནས་འདུལ་བ་གསལ། དེའི་ནང་
ནས་ར་རྩ་ཉིད་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་གྱུར། དེ་ལ་
དེའི་མཁན་བྱ་ལི་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་གྱིས་གསལ། དེ་ལ་གཡོ་གཙང་དམར་
གསུམ་གྱིས་གསལ། དེ་གསུམ་ལ་མདོ་སྨད་དུ་སྒྲ་ཆེན་པོས་ལོ་ལྷའི་བར་དུ་
འདུལ་བ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ། སྦྱབས་ལ་ཤི་དང་གྲུམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་
མཆན་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛད་ནས་འདུལ་བ་གསུངས། དེ་ནས་
དབུས་གཙང་གི་མི་བརྩུ་ཁམས་སུ་བྱོན། སྒྲ་ཆེན་དང་གྲུམ་གཉིས་ཟུར་དུ་
བརྟེན་ནས། མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས། ཡར་བྱོན་ནས་ཐོག་མར་

བསམ་ཡས་ལ་ཐེབས། དེ་ནས་ལོ་སྟོན་དང་ཚོང་བཙུན་གཉིས་ཀྱིས་གཙང་
གི་ཉང་དང་ཤབ་ཏུ་ཚོགས་བསྐྱས། སུམ་པས་གཡུ་སྟོ་ལྷ་ཁང་བཙེགས་པ་
ནས་བཟུང་སྟེ་དགེ་འདུན་སྟེལ། ར་ཚུལ་སྟོས་བསམ་ཡས་སུ་དབུ་ཚལ་
དང་། འབྲིང་གིས་ཁམས་གསུམ་ཟངས་ཁང་བཟུང་ནས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་
མཛད། ལྷ་མེས་ཆེན་པོས་བསམ་ཡས་ཀ་ཚུ་དང་། ཡར་ལྷངས་སུ་གཙང་
ཐང་དང་རོ་སྐམ་ལ་སོགས་པར་འདུལ་བའི་བཤད་པ་མཛད་པས། རྫོག་བྱང་
ཚུབ་འབྱུང་གནས། ལྷ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས། ལྷ་མེས་ཤེས་ཤེས་
རབ། ལྷ་ནམ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕུག་སྟེ་སྟོབ་མ་ཆེ་བ་བཞི་སོགས་འདུལ་བའི་
ཆོག་དོན་ལ་མཁས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་བྱུང་། ལྷ་མེས་འདི་གཙུག་
ལག་ཁང་བཙེགས་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་སྟོང་བ་གང་ལའང་སྟོན་ལམ་
གྲུབ་པའི་སྟེས་བྱ་བྲུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ། མཐར་གྱ་མེར་གྱིས་ཐང་པོ་
ཆེར་གདན་བྲངས་པའི་སྐབས་སུ་གཤེགས་ནས་སྐྱ་གདུང་ཐང་པོ་ཆེའི་འོད་
ཅན་འབྱུམ་པར་བཞུགས། དེ་དོན་གྱིས་ཡིད་བཟང་ཅེ་བས་ས་སྟོགས་དེར་
བྱོན་པའི་ཆེ། བོད་ལ་ལྷ་མེས་ལས་བཀའ་བློན་ཆེ་བ་མེད་གསུངས་ནས་
འབྱུམ་པ་དེ་གཟིགས་པས་རང་གི་ཆེབས་ལས་བཞོལ་བ་མཛད་སྐད། རྫོག་
གིས་གཞུང་གུན་དགའ་ར་བ་དང་། ཡེར་པ་བ་རིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་
བཞེངས། ལྷང་ཤོད་འཕན་ཡུལ་སོགས་ན་གནས་གཞི་ཡོད་འདུག་པས་རྫོ་
བོ་ཡེར་པར་ཐེབས་དུས་ཞབས་ཏོག་ཀྱང་མཛད། ལྷ་མེས་ཀྱིས་རྒྱ་གསར་སྐད་

སོགས་བཅིགས་ནས་བཤད་པས། དགེ་འདུན་མང་དུ་མཆེད། ལྷ་ནམ་གྱིས་
དང་པོར་སྟོང་ལུང་ར་ཅག་དང་། དེ་ནས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་
བཏབ། དགེ་འདུན་རྒྱལ་ཞེས་དར་རྒྱས་ཆེ། བྱ་མེར་གྱིས་སོལ་ནག་ཐང་པོ་
ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ནས་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་སྟེལ། དེའི་
མཁན་བྱ་ཡམ་ཤུད་གྱིས་ས་སྤྲད་དུ་ཐབ་ལ་ཁ་བཏབ་པར་ཡང་འདུལ་བའི་
བཤད་པ། ཡང་བྱ་མེར་གྱི་མཁན་བྱ་བྱི་བ་རྒྱུང་ལེགས་ཤེས་རབ་འབྱུང་
གནས། རྒྱུགས་གད་བ་སྟེང་པ། ཀ་ཚུ་བ་གཟུས་རྩོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན་དང་
གསུམ་བྱུང་བ་ལས། རྒྱུང་རྒྱུགས་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་མེས་ལ་འདུལ་བ་གསན།
བལ་ཡུལ་དུ་བྲམ་ཟེ་འདུལ་འཛིན་དང་། ཤུ་ཤུ་སེ་ན་གཉིས་ལའང་འདུལ་བའི་
གཞུང་ཐོན་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ་བསྐྱབས། གཟུས་ཀྱིས་ཀྱང་གཙོ་བོར་
ལྷ་མེས་བསྟེན་ཅིང་ལྷ་མེས་རང་གིས་མཛད་པའི་རྣམ་བཤད་ནི་མེད། རྒྱ་
ཆེར་འགྲེལ། བམ་པོ་ལྷ་བཙུ་པ། སུམ་བརྒྱ་བ་ཙ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ནས་
བཤད་པ་མཉན་པས་མཁས་པར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱུང་ས་རྒྱུགས་གཉིས་ལའང་
གསན། རྒྱུགས་ཀྱིས་ཡར་ལྷུང་གད་བ་སྟེང་བཟུང་ནས་འདུལ་བྱ་བསྐྱུངས་
པས། རྒྱུགས་གད་བ་སྟེང་བ་ཞེས་འབོད། རྒྱུང་ཀྱང་གཡོར་བོ་རྒྱུགས་སུ་
བཤད་པ་མཛད། གཟུས་ཀྱིས་ལྷ་མེས་ཀྱི་གནས་གཞི་གསུམ་བཟུང་ནས་
འདུལ་བ་བཤད་པས། རྫོབ་མ་མང་དུ་བྱུང་བའི་ནང་ནས། འཛིམས་པ་ཤེས་
རབ་འོད། ལྷ་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན། ལྷ་ཚུལ་བྱང་། རྫོ་ཚུལ་ཁྲིམས་

འབྱུང་གནས་བཞི་ལ་གཟུས་ཀྱི་བྱ་བཞི་ཟེར། གཟུས་འདིས་རྫོ་བོ་ལའང་
ཚོས་ཐོས་བ་སྟེ། དར་མས་བསྟན་བ་ལྷགས་བྱ་ལ་བསྟུབས་བ་ནས་ལོ་དོན་
བརྒྱད་བ་ས་སྟག་ལ་ཁྱུ་མེས་ཀྱིས་གཙོས་བ་རྣམས་དབྱུས་གཙང་དུ་བྱོན།
དེ་ནས་རེ་ལྷ་བ་ཚུ་རྟ་ལ་རྫོ་བོ་མངའ་རིས་སུ་བྱོན་བ་དང་བསྟུན་ན་དུས་
འགྲིག་འོང་ངོ་། །

དེ་ལ་འཇི་མས་བ་ནི་མངའ་རིས་བ་རི་རོང་དུ་འབྱུངས། གཙང་གི་
གཡས་རུ་ཁ་སྦད་ན་དབྱ་ཚད་ཀྱི་བཤད་བ་དར་བོ་ཡོད་བས་དབྱ་ཚད་
ལ་མཁས་བར་སྦྱངས། དགེ་བཤེས་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་གཞན་ཀྱི་མཁན་
སློབ་ཀྱང་མཛད་བ་ལ། ཉིན་གཅིག་ཚུ་སྤིང་དུ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་བྱས་
བས། ཁ་ཅིག་ལས་ཆགས་ཟེར། ཁ་ཅིག་མི་ཆགས་ཟེར། ཁོང་གི་ཆགས་
མི་ཆགས་མ་ཤེས་བས། བསྟན་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་འདུལ་བ་གཅིག་མི་
ཤེས་ཁ་མེད་དུ་འདུག་དགོངས་ཏེ། ད་ལྟ་འདུལ་བ་ལ་མཁས་བ་གང་ན་ཡོད་
དེས་བས་ཀ་ཚུར་གཟུས་རྫོ་རྗེ་རྒྱལ་མཆན་ཡོད་ཟེར་བ་གསན་ནས། དབྱ་
ཚད་ཀྱི་པོ་ཏེ་རྣམས་ཞལ་བསྐྱམས། ཀ་ཚུར་བྱོན་ནས་གཟུས་ལ་འདུལ་བ་
གསན་བས་མཁས་བར་གྱུར་ཏེ། ཡར་བྱོན་ར་བ་འཇི་མས་སུ་འདུལ་བའི་
བཤད་བྱ་བརྩམས་བས་འཇི་མས་བ་འདུལ་འཇི་ན་ཞེས་གྲགས་དེ་ལ་སློབ་མ་
མང་དུ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་སྟོད་དུ་ཞང་ཞུང་བ་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། འདི་
བཤད་རྒྱན་སྟོད་འདུལ་སྦད་འདུལ་གཉིས་ཀ་འཇི་ན་ཡང་། མཁན་བརྒྱད་ནི་

སྟོད་འདུལ་བ་ཁོ་ནའོ། །

འཇིམས་སུ་འདུལ་འཇིན་གཞོན་ཚུལ། དབྱས་སུ་སེང་ཀར་སྟོད་པ་ཡེ་
ཤེས་སྒྲ་མ། འདིས་འདམ་དུ་ཀོ་ཁྱིམ་བཏབ་ནས་འདུལ་བ་བཤད་པས་ཀོ་
ཁྱིམ་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ་ཞེས་གྲགས། ཁོང་གིས་སྤ་བརྒྱུད་ལན་གཅིག་གྱང་
བཏིང་ཟེར། སྤ་བོ་ནི་རོང་སྟོ་རྩེ་འཁྱུངས། རོང་མཁར་ཐུག་དང་། དམ་
བརྒྱུད་ནས་བཤད་པ་བྲས། དེའི་བྱ་ཆེན་སོག་ཆེན་ཚུལ་ཁྱིམས་སྒྲ་མ་སྟེ།
སྟོན་གྱི་བ་སོ་ཐང་དང་། གྱི་སྒྲིང་སོགས་བརྒྱུད་འདུལ་བྲ་བརྒྱུདས། སྟོན་ནི་
འཕན་ཡུལ་རྒྱ་རི་ཅན་དུ་འཁྱུངས། རྒྱལ་ལྷ་ཁང་དུ་བཤད་པ་མཛད་པས།
བྱ་ཆེན་རྒྱལ་བ་གཡུང་བྱུང་དབང་ཐུག་བྱུང་། སྟོན་གཡོར་པོ་འབྱམས་སྒྲིང་
དུ་འཁྱུངས། ལྷ་མེས་དང་གཟུས་གྱི་གནས་གཞི་གསུམ་བརྒྱུད་ནས་འདུལ་
བ་བཤད་པས། བྱ་ཆེན་གྲ་ཕྱི་སྤྲད་པ་ཐུང་མཆམས་རིན་ཆེན་སྒྲ་མ། དེའི་
བྱ་ཆེན་སྐམ་གསལ་བའི་སྟོང་པོ་ཁྱུང་དར་དར་རྒྱ་འདུལ་འཇིན་ཏེ་རྒྱ་འདུལ་
འཇིན་པ་དབང་ཐུག་ཚུལ་ཁྱིམས་ནི། ཉང་སྟོད་རྒྱ་མང་རར་མེ་མོ་པག་ལ་
འཁྱུངས། པོ་ཏོ་བ་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ཡིན། ཆོགས་པ་བསྐྱ་བ་ནི་རྣམ་གཉིས་དུས་
མཉམ་ཙམ་དུ་འདུག །རྒྱུང་དུ་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་འདས་ནས། ཉང་
སྤྲད་བྱ་རོག་གཙང་བའི་བཙུན་པ་རྣམས་གྱི་གསེབ་དུ་སྤྱིན་པས། ཁོང་
གཟུགས་བྱད་ངན་པར་ཡོད་པས། དེད་གྱི་བྲ་པའི་མི་འབྲུལ་གཞོད་ཟེར་
ནས་འདུག་ཏུ་མ་བཙུག་སྐད། དེ་ནས་ཀ་བ་གདོང་དུ་སྤྱིན་ནས་ཆོགས་པ་

ལ་བསྐྱུ་ཞིང་ཕུབ་མའི་གསེབ་ཏུ་ཉལ་ནས་མདོ་རྩའི་གཞུང་སྟོག་མང་དུ་
བྱས་པས་སྟོག་ལོབས་ཏེ། ཞོར་ལ་གཞུང་ཟེན། གཙོ་བོར་སོག་དང་མྱང་
མཆམས་པ་ཀོ་ཁྱིམ་པ་སྟེ་སྐྱ་མའི་མཆན་འཆང་བའི་སྐྱ་མ་གསུམ་ལ་འདུལ་
བ་གསན། གཞན་ཡང་འཛི་མས་པ་མ་གཏོགས་གཟུས་ཀྱི་བྱ་གསུམ་དང་
དབུས་གཙང་ན་མཁས་ཟེར་ཆད་ལ་གདུགས་ནས། དགྲང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་
བཞིའི་བར་དུ་འདུལ་བ་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད། སོ་ལྷ་པ་ལ་དག་བཤེས་ཀྱི་ཆ་
བཟུང་སྟེ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་དུ་བཞུགས་གནས་ཀྱི་མཐེལ་ཀ་བ་གདོང་དང་།
དགོན་པ་ཚུལ་མིག་ལུང་བཟུང་ནས་ཆོས་གཞི་སྒྲོར་ཏེ་འདུལ་བའི་བཤད་པ་
རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་། རྟེན་འདུག་བཅུ་མས། བརྒྱད་ཅུ་ནས་སྦྱོ་བཤེས་པས། སོ་
སོར་ཐར་པ་དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལམ། ཀླ་རི་ཀླ་སྟན་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས།
བཤད་པའི་རྒྱང་བྱར་ཆོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལོ་ལྷ་ཙམ་མཛད་དེ།
བརྒྱད་ཅུ་རྩ་ལྷ་པ་ལུགས་མོ་ཕག་ལ་ཤངས་སུ་བྱོན་དུས་གཤེགས། དེ་ལ་
མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་ཀྱི་སྟན་གྲགས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆེ་བ་
དང་། བཤད་པ་ཡུན་རིང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོབ་མ་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་
བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱོན་ཏེ། སྤར་ཆར་ཀ་བ་བཞི་དང་། གདུང་མ་བཅུར་
གྲགས་པ་དང་། དེས་པར་མདོ་རྩ་ལ་སྟུགས་བཤད་ཕུབ་པ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་
བྱང་ཞེས་གྲགས། བར་ཆར་སྦྱི་བོ་ཚུལ་འཕགས་དང་། ཕྱི་ཆར་བྲག་དམར་
དོ་ཇེ་ཕུར་བུ་རྣམས་བྱོན། དེ་ལ་ཀ་བ་བཞི་ནི། གཙང་ནས་འདར་འདུལ་

འདྲིན། མཐའ་བཞི་འདུལ་འདྲིན་གཉིས། དབྱས་ནས་རྫོགས་པ་ལྟར་ལྟ་སོ་དར་
ཚུལ་དང་། མ་ཆོ་བྱང་ཚུབ་དོ་རྩེ་གཉིས་སོ། །གདུང་མ་བཅུ་ནི། སྒྲར་རྒྱ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཡོན་ཏན། དུགས་སོ་འདུལ་འདྲིན། སྒྲར་རྒྱ་རིན་ཚུལ། སྤྱི་ཐེང་བ་
རིན་ཚུལ། ཁ་རུ་མེས་སྟོན། འདྲིམས་བ་མེས་སྟོན། འདྲིམས་བ་སྟོག་སྟོང་།
སྟོག་བ་ཡེ་ཤེས་གྲགས། མངའ་རིས་བ་དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ། གཉལ་བ་
དར་མ་འོད་ཟེར་རྣམས་སོ། །

ཀ་བ་བཞི་ལས། འདར་འདུལ་འདྲིན་གྱིས། ཤལ་ལྷང་དང་ར་ས། བོ་དོང་
རྣམས་སུ་བཞུགས་ནས་བཤའ་བ་མཛད་ཅིང་། སྤྱི་ཆོ་བྱང་བས་བཤའ་བའི་
སྟོལ་ཟེན་བ་མ་བྱུང་། མཐའ་བཞིས་ཉིང་རོ་ལུ་ཕ་སྤྱག་བཟུང་ནས་བཤའ་
བ་བྱས་པའི་སྟོབ་མ་ཆེ་བ་གཙང་དུ་རིན་སྤྱབས་བྱུང་། རྫོགས་པ་ལྟར་ལྟ་
དགྲུང་ལོ་དུག་ཅུ་ལོན་བ་ན་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་སྟོག་བསྐྱབས། དེ་ནས་འདུལ་
བ་ལ་སྤྱངས་བ་མཛད་པས་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷང་ཚུ་རོང་དུ་བཤའ་
བ་མཛད་པའི་སྟོབ་མ་མང་དུ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་གོ་ས་ཆེ་བ་ཤ་མི་སྟོན་
ལམ་འོད་ནི་ཡར་སྤྱངས་སྟོད་དུ་འབྱུངས། དང་སོར་རྒྱ་འདུལ་བ་ལ་གཏུགས་
ཤིང་། ཕྱིས་རྫོགས་པ་ལྟར་ལྟ་སོ་རྩ་བའི་སྒྲ་མར་ཁུར་ནས་འདུལ་བ་ལ་སྤྱངས་
པས་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། ཡར་སྤྱངས་སུ་བཤའ་བ་མཛད་པ་ལས། བཤའ་
སྟོལ་ཟེན་བའི་སྟོབ་མ་ཆེས་མང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གྲགས་ཆེ་བ་སྤྱབ་
དཀར་ཚུལ་ཁྲིམས་གྲགས་དང་། ཐག་མ་བ་ཀ་བ་དར་སེང་གཉིས་སོགས་

ཁྱོད། དང་པོའི་སློབ་མ་ལ་སྐྱབས་འདུལ་འཛིན་དང་། འདུལ་འཛིན་གྲ་མི་
གཉིས་བྱུང་སྐྱབས་ཀྱིས་ཡར་སྟོད་དུ་གཡའ་བཟང་བཟུང་ནས། འདུལ་བ་ལ་
བཤད་པ་མཛད། སྤྱིས་ནི་པག་མོ་གྲུ་པའི་སློབ་མ་སྐལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་སེང་གོ་
ལ་གཏུགས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའང་སྐྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་འདུག །སྤྱི་མ་
གྲ་མིའི་སློབ་མ་རྒྱ་དུར་དར་མ་ཡེ་ཤེས། དེ་ལ་ཟངས་ཆེན་པ་དར་མ་བསོད་
ནམས་ཀྱིས་གཏུགས་ནས་འདུལ་བ་ལ་སྐྱབས་ཏེ་ཟངས་མོ་ཆེར་འདུལ་བ་
བཤད་ཅིང་། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བྲི་ངད་ཞིམ་པོས་ཟངས་མོ་ཆེའི་གྲིང་གང་བ་
ཅ་མ་དུ་མཛད། དེ་ལ་མཆོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་གཏུགས་ནས་འདུལ་
བ་ལ་སྐྱབས་པས་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་མདོ་རྩའི་གཞུང་གི་མཆོད། རིག་ཆེན་
བསྐྱུས་དོན་ནམས་རྩོམ་པ་མཛད་ཅིང་། བཤད་པའི་སློབ་འཛིན་པའང་མང་།
དེའི་སློབ་མ་མོན་གྲུ་བ་ཚུལ་བྲིམས་བཀྱིས། དེའི་སློབ་མ་མཁན་ཆེན་ཆོས་
སྐྱབས་བཟང་པོ་སྟེ། ག་གོར་དུ་འདུལ་བའི་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་འདུག །རྒྱ་
དུར་དར་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སློབ་མ་མཁན་ཆེན་དང་པ་མགོན་ཀྱིས་སྐྱན་གཡས་
སུ་འདུལ་བའི་བཤད་པ་མཛད་པས་རྒྱན་བརྒྱད་པ་བཅུ་ཅམ་གྱི་བར་དུ་བྱུང་
ཟེར། ཀ་བ་དར་སེང་གིས་སྟོད་ལུང་དུ་ཐག་མ་བཏབ་སྟེ། བཤད་པ་མཛད་
པའི་གྲུ་བ་དཔེ་འགྲེམས་རང་ཡང་སྟོང་ཅམ་བྱུང་། གོ་ས་ཆེ་བ་དཔལ་ཆེན་
རྫོང་གཞོན་དང་། སངས་རྒྱས་དཔོན་སྟོན་སོགས་ཁྱོད། དཔལ་ཆེན་པས་
ཀྱང་ཐག་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡུན་རིང་དུ་མཛད་པས་གྲུ་བ་སྤྱི་མ་ལས་ཀྱང་

སྒྲག་ཅམ་པ་ཆོགས། གཙོ་ཆེ་བ་གཞུང་པ་སྟོན་ཡེ། རྣལ་འབྱོར་བྱང་སེང་།
སྤལ་ཉི་ཆེན་པོ་བཙོན་འགྲུས་དབང་ཕྱག་དང་གསུམ་བྱང་། སྐབས་ཞིག་ཏུ་
འབྲི་བྱང་པས་དབང་ཆེན་བྱས་ནས་དཔལ་ཆེན་པ་ཉིད་གདན་དངས་པ་སྒྲོག་
པ་ལ་སྟོབ་མ་གསུམ་གྱིས་གཞོ་མདའ་བར་དུ་བྱོན། མ་སྒྲོག་པར་ཕྱིར་ལོག་
སྟེ། གཞུང་པ་སྟོན་ཡེ་ཞེས་གྱིས་ཐག་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་མཛད། རྣལ་
འབྱོར་བྱང་སེང་ནི་འཁྲུངས་ཡུལ་དབུ་རུ་སྟོད་པ་ཡིན། བྱ་འདུལ་གྱི་བྱང་དུ་
དགེ་སྦྲང་ཆེག་རྫོགས་མཛད། ཁོང་ལ་འདུལ་བ་བསྐབས་ཀྱང་། སྟོབ་བསྐྱེད་
ཆེར་མ་བྱང་བ་ན། བྱ་འདུལ་གྱི་གསུང་ནས། ཁྱོད་དང་དཔལ་ཆེན་རྗེར་
གཞོན་གཉིས་ལས་འབྲེལ་འདུག་པས་ཐག་མར་སོང་གསུངས་པ་བཞིན། དེ་
ཉིད་དུ་བྱོན་ནས་སྦྱངས་པ་མཛད་པས་ཆེགས་མེད་པར་མཁས་པར་གྱུར།
དཔལ་ཆེན་པ་འབྲི་བྱང་དུ་ཐེགས་ནས། ལྷ་ཞིང་ཁྱིམ་གྱ་དང་། མཆལ་ཁུང་
རྣམས་སུ་ལོ་འགའ་བཤད་ཉན་མཛད།

ཕྱིས་འཕན་ཡུལ་དུ་དཔེའི་གོ་བ་དགོན་པ་བཏབ་ནས་འདུལ་བའི་བཤད་
པ་མཛད་པས་ཀ་བ་སྟོན་ནམ་སོགས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མང་དུ་ཐོན། སྟོན་
ནམ་གྱིས་ཆ་སྤར་བྲག་ཆབ་དགོན་པ་བཏབ། དགོན་མ་བསུ་གཉིས་ཆར་
དུ་བཤད་ཟུ་ཡུན་རིང་དུ་བྱང་ཞིང་ཁྱད་པར་གོ་བ་དགོན་དུ། དམར་སྟོན་
དཔལ་ལྷན་རིན་ཆེན་དང་། རྒྱ་མཆོ་རིན་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་
པས་འདུལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྟོབ་མ་རྣམས་གྱིས་བསྟེན་པ་མཛད། རྗེ་

དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོང་ཁྱ་དཔོན་ལ་གཏུགས་ནས་འདུལ་བ་ལ་
མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ་བཤད་པ་མཛད་ཅིང་། མདོ་ཙུ་བའི་ཉི་ཀ་ཆེན་དང་།
སྤང་འབྲུམ་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཚུམ་པའང་མཛད། དཔག་ཆབ་མཁན་པོ་དགེ་
འདུན་རིན་ཆེན་ལ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ཉོགས་
ལྷན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོས་འདུལ་བ་གསན་ཞེས་གྲགས། སྤལ་ཏི་ཆེན་པོ་
ནི་གཞུང་དུ་ས་མོ་བྱ་ལ་འཁྱུངས། དེའི་ཆེ་བྱ་འདུལ་གྱི་སོ་དགུ་བ་དང་། རྒྱ་
འདུལ་གྱི་གྲ་གསུམ་བ་ཡིན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཉ་མོ་སྦྱར་བས་
མཁན་པོ། དམའ་ལུང་སྦྱང་བས་ལས་སྟོབ། སྦྱངས་སྟོམ་བས་གསང་སྟོན་
མཛད་དེ་བསྟེན་པར་རྫོགས། དང་པོར་ཤ་མི་ལ་གཏུགས། ཤ་མི་གཤེགས་
ནས་བྱ་འདུལ་གྱི་བྱང་དུ་བྱོན་པ། ཐག་མར་བྱིན་ན་ལེགས་པའི་ལུང་བསྟན་
བྱང་བ་བཞིན། དེ་ཉིད་དུ་བྱོན་ནས་ཀ་བ་དར་སེང་དང་དཔལ་ཆེན་རྟོག་
གཞོན་གཉིས་ཆར་ལ་འདུལ་བ་གསན། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དཔལ་ཆེན་པ་
རང་ལ་བསྟེན་ཏེ་གཙོ་བོར་འདུལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་མཛད། དཔལ་
ཆེན་པས་འབྲི་གུང་དུ་བྱོན་རྗེས། བོང་སྦྱང་དུ་མོ་ཆེར་ཕེབས་ནས་བཤད་པ་
མཛད། དེའི་ཆེ་དགུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་བ་ཡིན། དེ་ནས་སྦྱོར་མོ་ལུང་གི་ཆོས་
སྡེ་འདི་བཏབ་ནས་འདུལ་བ་ལྷན་རིང་དུ་བཤད་པས། སྤ་ཆར་བྱི་ཆར་བར་
ཆར་གསུམ་གྱི་སྟོབ་མ་ལ། རོར་རྗེ་སྟོན་པ། སངས་རྒྱས་སྟོམ་པ། བྱང་ལུང་
པ། བྱ་བྱ་སྟོན་བསོད། ལུང་ལུ་རྣམ་རྒྱལ། གཞུང་པ་ལེ་གྲགས། རོལ་བ་

བཙུན་སེང་། མཁན་པོ་དཔོན་ཚུལ་བཙུན། མངའ་རིས་དབྱ་བཙུན། དྲགས་
པོ་སྟོན་གཞོན། སྒྲ་ར་ཆོས་ཡེས། དཔོན་ཞིག་པ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་གཉིས་
པ་གཞོན་ཡེས། ཡོལ་བ་དར་མ་བཙུན་འགྲུས་སོགས་མང་དུ་བྱོན། དགྲ་
ལོ་བདུན་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་ལ། ལོ་རས་སུ་གྲགས་པ་བསྟོན་པར་རྫོགས་པའི་
མཁན་པོ་མཛད། སོ་ཐར་གྱི་མདོ། མདོ་ཅ་བ། སུམ་བརྒྱ་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིག་
རེ་ཡང་མཛད། མནལ་ལམ་དུ་མི་དཀར་པོ་ཞིག་གིས་ཀརྱ་པ་ཏ་བརྒྱད་ཅུ་
ཅ་བདུན་སྟེན་པ་མིས་པ་བཞིན་གྱི་བདུན་པ་ཤིང་མོ་པག་ལ་གཤེགས། མི་
དཀར་པོ་དེ་རྣམས་ལིན་ཟེར། འདས་ཏྲགས་སུ་སྤྲར་རིལ་པོ་བྱོན། བོང་
སྤྲ་རྩ་མོ་ཆེར་བྱང་ཆེན་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་ན་བཞུགས། །མཁན་པོ་དཔོན་
འདི་སྤལ་ཏི་ཆེན་པོ་གཤེགས་པའི་ཤིང་པག་ལ་གདན་སར་བྱོན། ལོ་བཙུན་
བརྒྱད་གྱི་རིང་བཤད་པ་མཛད་པའི་སློབ་མ་ལྷ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་
པ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མང་པོ་བྱོན། དཔོན་ཞིག་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འོད་ནི་རང་
ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་གཉིས་པ་ལ་གདན་སར་ཐེབས་ཏེ། བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་
རིང་བཞུགས་པ་སྤྱི་ཕྱི་འཛིན་སློབ་མ་རྒྱ་འདུལ། གཙང་འདུལ་ཡར་འདུལ་སྒྱུ་
འདུལ། སྤྱག་ཁང་པའི་མཁན་པོ་ཐོག་མ་དབལ་བ་བྱམས་པའི་མཁན་པོ་ཐོག་
མ་དབང་ཡེ་སོགས་བྱོན། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་ཀྱང་སྤྱི་གཞོན་དུས་ཀྱི་
རི་ཀླ་ལྷ་བརྒྱ་པ་གསན་ཟེར།

དེ་ནས་དཔོན་གཞོན་བཙུན་པཙུན་འགྲུས་ནི། མཁན་ཆེན་ཞིག་པོས་

མཁན་པོ་མཛད་ནས། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱབས།
མཁན་པོ་དཔོན་དང་ཞིག་པོ་གཉིས་ལ་འདུལ་བ་གསན། རང་ལོ་ཞེ་གཅིག་
པ་ལ་གདན་སར་བྱོན། རེ་དགུའི་བར་བཤད་པ་མཛད་པས་དཔོན་བཙུན་
འབྲས་འབྱུང་གནས་སོགས་བྱ་སྟོབ་མང་དུ་འདུས། མཁན་པོ་འདིའི་དུས་
དོར་ཏྲ་དང་ལི་བྱི་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཉོར་དམག་བོད་དུ་བྱུང་བེར་ཏེ།
ལོ་བྱངས་བཙུན་ན་གདན་སར་མ་བྱོན་གོང་དུ་ཡིན་ཆོད་འདུག། དེའི་དཔོན་
བཙུན་འབྱུང་ནི་མཁན་ཆེན་གཞོན་ནུ་བཙུན་འབྲས་ཀྱིས་མཁན་པོ་མཛད་
ནས་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱབས། རང་ལོ་སོ་བཞི་པ་ལ་
གདན་སར་བྱོན། མདོ་རྩ་བའི་རྟེན་ཞིག་ཀྱང་མཛད། ཚུ་མིག་ཆོས་འཁོར་
དུ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་གྲགས། གྲོ་སར་
ལོ་བཞི་བཞུགས་ནས་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་ལ་གཤེགས། འཇམ་དབྱངས་ཤུ་གུ་
གཞོན་ནུ་དང་། ཆོས་འཁོར་སྤྱིང་པ་དོན་གྲུབ་དཔལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་
བ་གསན་ཞེས་གྲགས། དཔོན་འབྱུང་གནས་རིན་ཆེན་པ་ནི། མཁན་ཆེན་
གཞོན་ནུ་བཙུན་འབྲས་ཀྱིས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་
བསྐྱབས། མཁན་པོ་ལ་འདུལ་བ་གསན། རང་ལོ་ད་གཅིག་པ་ལ་གདན་
སར་ཕེབས་པ། དག་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་བཙུན་པ་དང་། གཞིས་
བྱེས་ཀྱི་དག་འདུན་རྣམས་ཀྱི་བདག་སྟེན་བཟང་པོ་མཛད་དེ། ད་བདུན་པ་
ལ་གཤེགས། དཔོན་བཟོད་པ་དཔལ་བ་ནི། མཁན་ཆེན་འབྱུང་གནས་རིན་

ཆེན་པས་མཁན་པོ་མཛད་དེ། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབས། མཁན་
པོ་ལ་འདུལ་བ་ཡང་གསན། རང་ལོ་ཉིར་དགུ་བ་ལ་གྲོ་སར་བྱོན། འདུལ་བ་
བཤད་བ་ལ་གྲུ་བ་མང་དུ་འདུས། ཞེ་དགུ་བ་ལ་གཤེགས།

དཔོན་དབང་ཕྱག་ཤེས་རབ་ནི། མཁན་ཆེན་བཙུན་འབྲས་བྱང་ཚུབ་
ཀྱིས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས། མཁན་ཆེན་པ་དང་། སློབ་
དཔོན་སྟག་ལུང་བ་ལ་འདུལ་བ་གསན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ནས་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་
བར་ལ་བྱུང་ཆོས་པ་མཛད། ཞེ་གསུམ་པ་ལ་གདན་སར་བྱོན། འདུལ་བའི་
ལྷོ་མཛད་པའི་སྟངས་བཤད་བ་མཛད་པས། རྒྱ་མ་སྟུན་སྤྲ་བཀྲས་རྒྱལ་
བ། སློབ་དཔོན་དར་དབང་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་འདུས་དགོན་པའི་དར་
རྒྱས་ཀྱང་འདིའི་དུས་ཁོ་ན་ཆེ། རྒྱག་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་པ་ལ་དཔོན་ཤེས་རབ་རྩོ་
རྩེ་པ་ལ་གདན་ས་གཏད་དེ། ཀུན་སྤངས་མཛད། རོན་གཅིག་པ་ལ་གཤེགས།

ཤེར་རྩོར་པ་ནི། མཁན་ཆེན་བཙུན་པ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་དབང་ཤེ་བ་ལ་
བསྟེན་པར་རྫོགས། ཞེ་གཉིས་པ་ལ་གདན་སར་བྱོན། ཞེ་དགུ་བ་ལ་ཀུན་
སྤངས་མཛད་དེ་ཐུགས་དམ་གསུང་ཆོས་འཕེལ་བར་བྱུང། དཔོན་ཀུན་
དགའ་འབྱུང་གནས་ནི། མཁན་ཆེན་དབང་ཤེས་པས་མཁན་པོ་མཛད་དེ།
རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབས་ཤིང་མཁན་པོ་ལ་འདུལ་བ་གསན། སོ་ལྷ་
པ་ལ་གདན་སར་བྱོན། ཞེ་དྲུག་པ་ལ་སྐྱ་གཤེགས།

སྤར་ཀུན་སྤངས་ཤེར་རྩོར་པས་བསྐྱར་ནས་གདན་ས་མཛད། འདིའི་

དུས་སྐབས་དགོན་པ་འབྲི་བྱུང་པའི་དམག་ལྷགས་ཏེ་བཙུག་ཁྱིམ་བྱུང་བ་ལ།
ཐུགས་དམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དབང་ཕྱོགས་སུ་མི་རུང་བའི་སྟོན་བྱུང་ཞེས་
གསལ། སྤང་ཡང་དཀའ་བཞི་པ་ལ་གདན་ས་གཏད་ནས་ཚོས་སྤྱིངས་
སྐབས་འབྱུགས་ཏེ། རོན་དགུ་ལ་སྐྱབས་ཀྱིས་མཁན་ཆེན་དཀའ་བཞི་བ་སྟོ་
གསལ་ནི། སྤང་ཏེ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་མེ་སྟག་ལ་འབྱུངས།
བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་སོ་བདུན་པ་ཡིན། མཁན་ཆེན་ཤེར་རྟོག་པ་ལ་རབ་བྱུང་
བསྟོན་རྫོགས་ཞུས། སྟོབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་མེ་སྟག་
གསལ། སོ་གཉིས་པ་ལ་གོང་མ་ཏའི་སི་ཏུས་བདག་སྟོན་མཛད་ནས་གདན་
སར་བསྐྱོས་ཏེ། འདུལ་མཛོད་ཀྱི་བཤའ་པ་མཛད་པས།

གསུམ་པ། དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་འདུལ་བའི་
ཚོས་བརྒྱུད་བྱུང་ཚུལ་གྱི་སྐོར།

རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ། རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་འདུལ་བ་འཛིན་
པ། བྱང་སེམས་རྩ་སྤྱིང་བ། མཁས་གྲུབ་ཚོས་རྗེ། མཁན་ཆེན་གཡག་པ།
ཚོས་རྗེ་རོང་ཆེན་པ། དཔལ་སྟོན་དཔལ་ལྷན་རིན་ཆེན། དམར་སྟོན་རྒྱ་མཆོ་
རིན་ཆེན། དུགས་པོ་འོད་ཟེར་སང་གི་འཇམ་དབྱངས་ཚོས་རྗེ་བཟ་ཤེས་
དཔལ་ལྷན། རྟོགས་ལྷན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན། དཀའ་བཞི་པ་ནགས་རིན།
དཔོན་དགོངས་གསལ་བ། དཔོན་ཚོས་སྤྱོད་བཟང་པོ། འཇམ་དཀར་བ་
དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ། མཐེལ་རྒྱུང་དཀའ་བཞི་པ་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཆོན། སྟོབ་

དཔོན་བཙུན་འབྲུས་གྲགས་པ། མཁས་པ་བསམ་གཏན་འཕེལ་བ། བྱམས་
བ་བ་བསམ་ཤེ་བ་བསམ་གཏན་དོན་གྲུབ་པ་སོགས་ཡ་མཆན་ཅན་མཐའ་
ཡས་པ་ལེགས་བཤད་ལ་འཁོར། རེ་གཅིག་པ་ལ་དཔོན་དགོངས་གསལ་བ་
ལ་གདན་ས་གཏད་དེ་ཟུར་བཞུགས་མཛད། གྲུ་བཞི་པ་ས་མོ་སྒྲང་གི་ལོ་ལ་
སྐྱ་གཤེགས། ལྷ་ས་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་བཙུགས་པའི་ལོ་ཡིན། སྐྱ་གདུང་རིལ་
པོར་བཞུགས་པ། སྤ་ཐོག་གཟེམས་ཁང་དང་། ད་ལྟ་མཆོད་ཁང་ནང་ན་ཡོད་
འདུག །དགོངས་གསལ་བ་ནི། མཁན་ཆེན་ཤེར་རྗེ་བ་དང་།

དཀའ་བཞི་པ་ལ་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཞུས། དཀའ་བཞི་པ་ལ་འདུལ་
བ་ལེགས་པར་གསན། རང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ་ལ་གདན་སར་བྱོན། མཁན་ཆེན་
གཡག་པས་འདི་པ་ལ་འདུལ་བ་ལུང་གི་ལུང་གསན་ཞེས་ཟེར། གདན་སར་
ལོ་བཙུངས་བཞུགས་ནས་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་གདན་སར་བསྐོས་
ཏེ་ཀུན་སྤངས་མཛད། རེ་གཅིག་པ་ལ་གཤེགས། དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་
པོ་ནི། མཁན་ཆེན་དཀའ་བཞི་པས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་རབ་བྱུང་བསྟེན་
རྫོགས་བསྐྱབས། མཁན་པོ་ལ་འདུལ་མངོན་དང་། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་
པོའི་བྱང་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པ་གསན། སོ་བཞི་པ་ལ་གདན་
སར་བྱོན་ཏེ། འདུལ་མངོན་བཤད་པས། ཆོས་རྗེ་སྟོ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་བ།
མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་མཆན་བཟང་པོ། བྱེ་རེ་བ་དཀའ་བཞི་པ་སངས་
རྒྱས་དབང་ལྷག་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟོ་གྲོས་རྒྱལ་མཆན། ལྷ་མ་དཔལ་

ལྷན་དོན་གྱུ་བ། དཀའ་བཅུ་པ་ཀུན་དགའ་དོན་གྱུ་བ་སོགས་མང་པོ་བྱོན། ང་
གཉིས་པ་ལ་གཤེགས། དཔོན་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་ནི། ལྷགས་པོ་
འབྲུག་ལ་འབྱུངས། མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེ་དབྱང་ལོ་བཅུ་བྱུག་པ་དང་། འཇམ་
དབྱངས་ཆོས་རྗེ་ཉིང་གཉིས་པ་ཡིན། སྤལ་ཏི་ཆེན་པོའི་སྤྱིའི་སྤྱེ་བར་ཡང་
བཞེད། བཅུ་གསུམ་པ་ལ་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྦྱོང་བཟང་པོ་མཁན་པོ་མཛད་
དེ། རབ་བྱང་དགེ་ཚུལ་དུ་བསྐྱབས་ནས་མཆོན་གསོལ། མཁན་ཆེན་པའི་
བྱང་དུ་འདུལ་མངོན་ལ་སྦྱངས་ནས། ཟུར་བྱ་ལ་སོགས་པར་གྲ་སྒྲོར་མཛད།
ཉི་ཤུ་པ་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་མཁན་པོ་དང་། ཆེན་པོ་གྲགས་བཟང་བས་ལས་
སྒྲོབ། བྱམས་པ་བས་གསང་སྟོན་མཛད་དེ་བསྟེན་པར་རྫོགས།

ལོ་དེ་ལ་གདན་སར་བྱོན་ནས་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་ཞིག་ཚུམ་པར་མཛད།
རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེ། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ། རོང་པོ་སྒོ་བཟང་
གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་དམ་པ་མང་པོ་ལ་གསུང་ཆོས་གསན་འདུལ་བ་
བཤད་པས། རྒྱུ་མ་སྦྱར་སྤྲོ་སྤྲོས་རྒྱལ་མཆོན་པ། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་
དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ། ཆོས་རྗེ་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་བ། ཆོས་རྗེ་
དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྱུ་བ། ཆོས་རྗེ་ཤུག་མཆོག་གཟེ་ལུང་པ་སྒོ་བ་དཔོན་
དོན་ཡོད་དཔལ་བ་སོགས་གོ་ས་ཆེ་བ་མང་དུ་འདུས། བདུན་ཅུ་པ་ལ་དཔོན་
རིན་པོ་ཆེ་དབང་རྒྱལ་གདན་སར་བསྐྱོས་ཏེ་ཟུར་བཞུགས་མཛད། བརྒྱད་
ཅུ་གྲ་བཞི་པ་ལ་ཞི་བར་གཤེགས། མཁན་ཆེན་པའི་སྒོ་བ་མ་དེ་རྣམས་ལས།

གནས་བརྟན་དག་ལེགས་དཔལ་བ་ནི། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་མེ་དང་། སྟོབ་
དཔོན་བཙུན་འགྲུས་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་འདུལ་མངོན་ཞིབ་ཏུ་
གསན་པས་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། དང་པོར་སྦྱར་མོ་ལུང་དུ་བཤད་པ་མཛད་
པས། ས་སྦྱ་དགའ་ལྡན་གཉིས་ཀའི་དགོ་བཤེས་འདུས། འབྲས་སྦྱངས་
འདུལ་བ་གྲ་ཆང་གི་སྟོབ་དཔོན་དུ་བྱོན་ནས་ཀྱང་འདུལ་མངོན་གྱི་བཤད་
པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཕྱིས་སེ་རའི་གདན་སར་ཐེབས་པ་དང་། ཀ་བ་གདོང་དུ་
ཐེབས་པ་ནའང་པོ་ཏི་ལ་ཟབ་བཤད་མཛད། སྤྱི་ཕྱི་སྤྱས་མེ་དཔོན་པོ་ཆོས་
མེ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མེ་གཉིས་པ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མེ་ཡེ་
ཤེས་རབ་དར་བ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མེ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་པ། ཤ་ར་རབ་
འབྲམས་པ། མཁན་ཆེན་དཔལ་སྟོབ་ཕྱི་མ། ཀོང་པོ་དབང་ཕྱུག་གྲུབ་པ།
སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མེ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། མཁས་པ་འོལ་ཁ་བ་སྦྱ་མཆེད་སྟོབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་ཉི་མ་གྲགས། སྟོབ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན།
ཆེན་པོ་དོན་གྲུབ་པ། འདུལ་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་དོན་གྲུབ་དང་། རིན་ཆེན་
གྲགས་པ་གཉིས། སྟོབ་དཔོན་གྲོ་ས་པ། དཔལ་མགོན་པ། དྲགས་པོ་དཀའ་
བརྟུ་བ་ཆོས་སྦྱབས་པ་སོགས་གྲུབ་མང་། ཡིད་བཟང་ཅེ་བས་ཀྱང་། འདུལ་
བའི་ཆོས་སྟོབ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གནས་བརྟན་དག་ལེགས་དཔལ་ཞེས་
བསྒྲགས་པ་མཛད།

དེ་རྣམས་ལས་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་སྟོབ་དང་། དཔལ་འབྱོར་དོན་གྲུབ་

བ་གཉིས་ལའང་གཞན་པན་ལེགས་པོ་བྱང་འདུག། རིན་གྲགས་པས་བཤད་
བ་ཡུན་རིང་དུ་མཛད་པས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ། སློབ་དཔོན་
ལྷ་དབང་རིན་ཆེན་པ། སློབ་དཔོན་འཕྲོངས་རྒྱས་པ། ཚོས་ཇེ་དག་དབང་
ཚོས་གྲགས་བ་སོགས། འབྲས་སྤྲངས་གཞིས་གྲེས་ཀྱི་དགོ་བཤེས་མང་དུ་
འདུས། སློབ་དཔོན་ཀུན་རྒྱལ་པའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་ནི་གཙང་དུ་ཚོས་ཇེ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་བ་ལའང་འདུལ་བ་ཞིབ་དུ་གསན་བ་སོགས་ལས་མཁས་པར་
གྱུར་ནའང་། བཤད་བ་མ་མཛད་པར་ཅེད་ཐང་ཉིད་དུ་བཞུགས་བ་ལ་ཁོ་པོ་
གྲོགས་མཆེད་བཅུ་སྟོར་གཅིག་གིས་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་སྟེང་ནས་མདོ་རྩ་བའི་
ཞིབ་བཤད་དང་། མེ་ཏོག་འཕྲེང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་ཁྲུས། ཚོས་ཇེ་ཤེས་དར་
པའི་བྱང་དུ་ཀམ་ཤ་ཉལ་གྱི་བཤད་ལུང་དང་། སློབ་དཔོན་ཚོས་ཇེ་དོན་ཡོད་
དཔལ་ལྡན་པ་ལ། མདོ་རྩ་བའི་བཤད་པ། བསྐྱབ་བྱ་ཆེ་ཆུང་། གཞི་གསུམ་
ཆོ་ག་རྣམས་ཀྱི་བཤད་བ་ཁྲུས། གཞན་ཡང་ཐག་མ་ནས་མཆེད་དེ། འཕན་
ཡུལ་ཅོག་པོ་དར་སྟེང་སོགས་སྤྲུང་འདུལ་བའི་བཤད་བ་བྱང་དོ། །རི་
རྒྱུད་བཤད་བ་དེ་རྣམས་ལ་ཤ་མའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་གྲགས་ཏེ། དེ་ཡང་
དོ་གདན་ནག་པོའི་འཕྲིན་ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་ཆོ་འདུལ་འཛིན་ནི་
འཕན་ཡུལ་དུ་འབྱུངས། རབ་དུ་བྱང་སྟེ་རྒྱ་འདུལ་འཛིན་གྱི་བྱང་དུ་བྱོན།
མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པས་ཞར་ཚོས་བ་མཛད། རྒྱའི་གྲ་བ་མང་
རབ་ཁོང་ལ་འདུས་སྤྱིས་རྒྱའི་གྲ་བ་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་ཁིད་ནས་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ།

བཤད་པ་ལེགས་པར་མཛད།

ལྷལ་དུ་གྲ་བ་མང་ཆེན་མ་ལུས་པས་ཞར་ཆོས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་
མ་ཆོ་ལ་དམ་ཉམས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། རྒྱུ་ལྡན་ནས་དེ་ལ་སྦྱོན་མེད།
བཤད་ཉན་བྱུང་ན་གང་དུ་བྱུང་ཡང་འབྲ། དེས་ངའི་འཕྲིན་ལས་ལ་མི་གཞོད་
གསུངས་ཕྱི་དེ་ལོ་གྲ་བ་ཀ་བ་ལི་ཐོགས་པ་སྟོང་ཅམ་བྱུང་བས། རྒྱུ་ལྡན་
ནས། ངའི་གྲ་བ་ཉུང་དུ་སོང་འདུག་གས། ཞེས་གསུགས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་
ཆོ་ལ་སློབ་མ་ཆེ་བ་བྱ་འདུལ་བཙུན་འགྲུས་འབར། རོག་ཆེན་སྤུ་བ། དག་
བཤེས་རྣམ་འབར་བ། ལྷས་ལན་པ་ཤེས་རབ་གྲགས་ཏེ་བཞི་བྱུང་། འདི་
དཔོན་སློབ་ཀྱིས་ནག་ཆོ་ལོ་བའི་སློབ་མ་དག་བཤེས་ལག་སོར་བ་ཏུ་ཤང་
དོར་སྤྱན་བྱངས་ནས་བཀའ་གདམས་གསན་པས། བཀའ་གདམས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བྱ་འདུལ་སོགས་ལ་ལག་སོར་བའི་བྱ་བཞི་ཟེར། བྱ་འདུལ་ནི་
གཙང་རོང་གཡུང་དུ་ལྷགས་མོ་ལྷག་ལ་འབྱུངས། དེའི་ཆེ་རྒྱ་འདུལ་གྱི་ཞེ་
ལྷ་བ་དང་།

ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་སུམ་ཏུ་སོ་གསུམ་པ་གཞོན་ཏུ་དུས་སུ་འབྲེ་ཆེན་པོ་
ཤེས་རབ་འབར་རོང་དུ་ཆོས་བཞི་ལ་བྱོན་པའི་གཏམ་ཐོས་པས། ཡབ་ལ་
བདག་དག་བཤེས་འབྲེ་མཛལ་དུ་འགོ་ལྷས་པས། དེ་ཀ་བྱས་པས་བྱུང་
གསུངས་པ། མཛལ་དུ་བྱིན་པས་པར་བྱིན་གསུང་བའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་སླེབས། ཆོས་གསུངས་པ་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས་པ་མཐོང་ནས་དང་

བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ། རང་བྱིམ་དུ་སླེབས་པ་ན། ཡབ་ལ་བདག་དགེ་བཤེས་
ཀྱི་བྱང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞུ་བྱས་པས། ཐུབ་ན་རུང་གསུངས། དེར་འབྲེའི་
བྱང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་འདུལ་བ་དགོས་པས་ཐོག་མར་འདུལ་བ་སློབ་ཅིག་
གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ལྟན་དུ་སོག་ཆེན་ཚུལ་བྱིམས་སྤྱ་མའི་བྱང་དུ་སྤྱོན་
ནས། འདུལ་བ་ཉན་པས། ཆོས་ཐོག་གཅིག་གཉིས་སོང་མཆམས། སོག་
ཆེན་འདུལ་འཛིན་དགྲུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་ལ་གཤེགས་སོང་བ་དེ་རྟེང་། རྒྱ་
འདུལ་འཛིན་གྱི་སྤྱོན་སྤར་སྤྱོན། རྒྱ་དང་མ་ཆོ་བྱ་བྱང་དུ་བྱས་པ་ལ་འདུལ་
བ་མཉན། སྤྱོན་མ་ཆོས་དབུས་སུ་བྱིད། དེར་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པར་
སྐྱུངས། རྒྱ་ཆ་ཞང་ཡེས་ལ་དབྱུང་ཆད་དང་། ཟངས་དཀར་ལོ་རྩ་བ་ལ་ཡོ་ག་
གསན། དེ་ནས་ཆོགས་བསྐྱེས་ཏེ་བཤད་ཉན་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་གྲ་བ་ཁ་
ཅིག་གིས་དཔེ་ཆ་བརྒྱས་པས་སྤྱགས་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་ཏེ། དགེ་བཤེས་སྟོད་ལུང་
བ་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་བཀའ་གདམས་ཞུ་རུ་བྱོན་པ་དང་།

ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས། མཇལ་མ་ཁད་ཐུག་མ་བྱས་
པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན། སྟོད་ལུང་བ་ཆེན་པོས་
བཀའ་བཀྱོན་དག་ཏུ་མཛད་ནས་བསྐྱུང། དེ་ནས་སྤྱིར་ལོག་བྱོན་པ་དང་།
སྟོད་ལུང་ཟམ་ཁར་ཐེབས་པ་དང་། ཆོས་ཞུ་རུ་འོངས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་
རང་མི་བདེན་སྟམ་དུ་སྤྱགས་འབྱོར་པ་འབྱུངས་པ་དང་། སྟོད་ལུང་བ་ཆེན་
པོའི་ཞལ་སྤྱན་ནས། ད་ཁོ་འབྱོར་བ་སྐྱེས་འདུག་གི་ཡར་བོས་ཤོག་གསུངས་

བ་བཞིན་པོས་ཏེ་སྟོང་ལུང་པ་ལ་གྲུས་བརྟུང་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། བཀའ་
གདམས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསལ། དེ་རྗེས་སྦྱིད་སྦྱང་དུ་
ཟུལ་སུ་བཏབ་ནས་བཤའ་བྲ་བཅུགས། ཆོགས་ལོ་དགའི་བར་དུ་བསྐྱེདས་
ཏེ། མདོ་ཅའི་ཁྲིམ་དང་། སྦྱིའི་རྣམ་གཞག་ཞིག་ཀྱང་མཛད། དེ་དུས་བསམ་
ཡས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས། བཅུན་ཚུང་ཞིག་ལ་སྤྲུལ་ནས་ཞབས་ཏོག་ལོ་ལག་
བྱས་པ་ན་ན་བཟའི་སྤྱུ་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་འདུལ་བ་དང་འགལ་
བའི་སྦྱོན་མ་རྟེན་པས་ཁོང་དད་པ་ཐོབ་ཅེས་གྲགས་ཏེ་འཛོལ་འོས་པ་ཡིན་
ནོ། །ལོ་དགུ་འདས་ནས་གདམས་པ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཉམས་ལེན་མཛད་གིན་
བཞུགས། དེའི་ཆེ་ཟུལ་ཟུར་གདན་ས་བསྐྱོ་བ་སོགས་མ་མཛད་འདུག་པའི་
སྤྱུ་མཆམས་ཁོང་གསུང་ཆོས་འོས་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པ་འདྲའོ། །དེ་
ལྟར་བཤའ་སྤྱབ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་དེ། དོན་བྱུག་པ་
མེ་པོ་བྱིའི་ལོ་ལ་བབ་པ་ན། དཔོན་པོ་ཆོས་དབང་ལ་ཁྱོད་འདིར་བསྐྱད་ན་ཉི་
གནས་འདི་ལེགས་པ་མི་བྱེད་པར་འདུག་པས། གཙང་དུ་ཅིབས་པ་འདུལ་
འཛིན་ཀྱི་ཅར་སོང་ཞིག་གསུངས། ཞལ་ཆེམས་བཞག་ནས་ཟུལ་སུའི་
གཟིམས་ཁང་དུ་སྤྱུ་གཤེགས། གདུང་བ་ཞུ་བའི་དུས་སུ། དཔོན་པོ་ཆོས་
དབང་གིས་དད་གྲུས་ཀྱི་སྟོན་ས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། གདུང་ཁང་ནས་
སྤྲུགས་བྱོན་ཏེ། དཔོན་པོའི་པང་པར་བབས་པ་དང་།

ཉི་གནས་ཀྱིས་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་ཆ་མིན་ཟེར་འཕྲོགས་ཏེ་ཁོང་ལ་

བརྟུང་བཅོ་གས་བྱས་ནས་སྤྱིར་བཏོན། དཔོན་པོས་གཞིམས་མུང་གི་རྒྱབ་
ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ལྷགས་བྱོན་ནས་དཔོན་པོའི་པང་པར་བབས་
བྱུང་བ་བྱིར་ནས་གཙང་དུ་བཅིབས་པ་ཅན་དུ་བྱོན་པ། ལྷགས་བཅིབས་
པའི་དགོན་པ་མཁར་བ་ལུང་ན་བཞུགས་ཤིང་། སྤྱགས་བྱལ་ཕྱའི་གཞིམ་
ཁང་དུ་བཞུགས་ཞེས་གྲགས། འདུལ་འཛིན་དེ་ལ་སློབ་མ་གཞན་པན་རུས་
པ་བདུན་ཅུ་ལྷག་པར་བྱུང་བའི་ནང་ནས། ཀ་བ་དར་སེང་། རྣལ་འབྱོར་བྱང་
སེང་། རྩ་མོ་ཚོས་སེང་སྟེ་དབྱུས་པ་གསུམ་དང་། གཙང་དུ་རིན་སྐྱབས།
ཅིབས་པ་གཞོན་རུ་སེང་གེ་སྟེ་འདུལ་འཛིན་དང་། གཙང་པ་གསུམ་གཙོ་
ཆེ་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་མཁན་བྱ་ཡིན་ལ་འདུལ་འཛིན་ཆེན་
པོ་ཡིན་པས་བྱ་ཆེན་དུ་བགྲངས་ཀྱི། བཤད་པའི་སློལ་ནི་ཤ་མི་ལ་བཏེན།
གཙང་དུ་རིན་སྐྱབས་ཀྱང་བཤད་སློས་མཐའ་བཞི་འདུལ་འཛིན་ལ་བཏེན་
པས་མ་ནིང་ཞེས་ཟེར། བཤད་སློལ་འཛིན་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
ཅིབས་པ། ཉང་སྟོང་ཅིབས་ཕྱར་འབྱུངས། བ་བྱ་གཉིས་ཞིང་གསར་ཆོག་
པས། གདོན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱུང་ནས་དང་པོར་མཆོམས་བཅད་དགོས་པ་
བྱུང་། གདོན་ལས་གྲོལ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། བྱ་འདུལ་གྱི་བྱང་དུ་བྱིན་ནས་
འདུལ་བ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། ཡུལ་དུ་མཁར་བ་ལུང་བཏབ་ནས་མདོ་རྩ་
འགྲེལ་དུས་བཞིར་མ་ཆག་པར་བཤད་ཅིང་།

ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་པན་ཐོགས་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་། དེ་ནས་བྱ་

འདུལ་སྐྱ་གཤེགས་མེས། དཔོན་པོ་ཆོས་དབང་གིས་གཙོས་པའི་གྲ་བ་
སློབ་གཉེར་བྱེད་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་ལ་འདུལ་བ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་སློབ་
གཉེར་ཆར་ནས་མཁས་པར་གྱུར། བྱ་འདུལ་གཤེགས་ནས་ལོ་གསུམ་
སོང་མཆམས་ཟུལ་ཕྱི་བཤད་གྲ་སྟོང་བ་ན། ཉེ་གནས་ཀྱི་དཔོན་པོ་ཆོས་
དབང་ཆོས་འཆད་དུ་གདན་འདྲེན་འོང་བས། དཔོན་པོ་འགྲོར་མ་འདོད་པ་
ལ། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་འབྲེན་པའི་ཐབས་སུ་ཡུལ་མ་གི་ན་ཡོད་པས་དེར་
བྱོན་དགོས་བྱས་ནས་བསྐྱལ་བས་བདེན་སྟུང་ཉེ་བྱོན་པ་དང་། ཡིད་དམ་ལ་
ཁར་ཁ་བ་ཆེན་པོ་བབ་སྟེ་ལམ་བཟོད་དཀའ་བ་ལ། བྱ་འདུལ་གྱི་བྱ་ཆེན་ལྷེ་
འདུལ་འཛིན་དོར་དུར་སླེབ་ན་འདུལ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ན་ཡོད་པས་ཁོང་
གིས་དཔོན་པོ་ཉེ་ལ་བསྐྱོན་ཉེ་ཟུལ་ཕྱར་ནན་གྱིས་བསྐྱལ། དེའི་ཆེ་ཟུལ་ཕྱ་
ན་གྲ་རེ་རེ་ཅམ་ལས་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་། གྲ་བ་གཅིག་ཕྱ་དེ་ལ་དུང་
འབྱུང་མི་དགོས་ཀྱི། ཆོས་སྟན་ཁྱེར་ཅིག་ཤོག་གསུངས་པས་གྲ་བ་གཅིག་
ཕྱ་ན་རེ། ཆོས་འདུལ་བ་ལ་དུང་འབྱུང་མི་རིགས་སམ། གྲ་བ་ལྷ་ལ་འབྱུང་མི་
རིགས་ཟེར་ནས་མ་ཉན་པར་དུང་འབྱུང་ཅིང་འཆད། ལོ་བཞི་ལྷ་ཅམ་གྱི་བར་
དུ་གྲ་བ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ལས་མ་བྱུང་། ལོ་ལྷ་འདས་ནས་གྲ་བ་མང་པོ་
ཐེབས་ཉེ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས། ཁོང་གི་སློབ་མ་ཟུལ་ཕྱི་མཁན་པོ་ཆོས་བྱེད་
ན་བཟའ་འཕྲེད་གསོལ་དུ་གྲགས་པ། དེའི་སློབ་མ་ཟུལ་ཕྱི་མཁན་པོ་ཆོས་
ཀྱི་བཙུན་འབྱས། དེའི་སློབ་མ་ཟུལ་ཕྱི་མཁན་པོ་ཆོས་གྲགས་རིན་ཆེན་

སོགས་ཀྱིས་བརྒྱད་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་སློབ་མ་མཁན་ཆེན་དཀའ་བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་སར་སྒྲུང་དུ་འབྱུངས།
གཞོན་ནུ་དུས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། ཆོས་ལུང་མཁན་པོ་བདེ་དཔལ་གྱི་བྱང་
དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཏེ་པར་བྱིན་ལ་སྦྱངས། དེ་ནས་བྱུང་ལ་སྤེལ་མཁན་ཆེན་
ཆོས་གྲགས་རིན་ཆེན་ལ་འདུལ་བ་ལེགས་པར་གསན་པས། འདུལ་བ་
སྤེལ་སྟོར་དང་བཅས་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར། མཁན་ཆེན་བདེ་བ་དཔལ་སྐྱེ་
གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ལུང་མཁན་པོ་མཛད་དེ། འདུལ་བའི་བཤའ་བ་
བྱས་པས་འདུལ་བ་ཤེས་པའི་སློབ་མ་མང་པོ་ཐོན་པའི་ནང་ནས་གོ་ས་མཐོ་
བ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་དང་། འདུལ་འཛིན་གྲུབ་པ་དཔལ་ཏེ།
བྱ་ཆེན་གཉིས་བྱང་། མཁན་ཆེན་སྟེ་མོ་གསུམ་དུ་འབྱུངས། མཁན་ཆེན་བདེ་
བའི་བྱང་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་ནས་པར་བྱིན་ལ་སྦྱངས། དཀའ་
བཞི་པའི་བྱང་དུ་འདུལ་བ་ལ་སྦྱངས་པས་འདུལ་བའི་ཆོག་དོན་ཉམས་ལེན་
དང་བཅས་པ་ལ་འབྲན་ཆེ་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར། བྱ་ཆེན་གཉིས་ལ་འདུལ་
བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་འདུལ་བ་གསན་པས་མཁས་པར་
གྱུར་ཏེ། བཤའ་བ་ལེགས་པར་མཛད་པས་སློབ་མ་གོ་ས་ཆེ་བ་མང་དུ་འདུས་
ཤིང་། རྗེ་ཀླ། སྤང་འབྲུམ། ཆོས་འབྱུང་ལས་ཆོག་སོགས་ཀྱི་རྩོམ་པའང་
མཛད། ཡང་ཅིབས་པ་གཞོན་ནུ་སེང་གེ་ལ། དཔལ་ལྷན་གྲོ་དང་། བ་ཕྱར་
སྟོད་ནག་པོས་གཏུགས་ནས་འདུལ་བ་གསན།

དང་པོས་སྒྲར་ཐང་གི་མཁན་ཐོག་ནས་བཤད་པ་མཛད། གཉིས་པ་ནི།
ཡུལ་ཡར་འཕྱོག་པ། རུས་པ་རེད། སྟོད་འགག་ནག་པོ་དྲི་མ་ཅན་གཅིག་
ལས་མེད་པས་མིང་དེ་ལྟར་གྲགས། དེས་ཟུལ་ཕྱར་བྱ་འདུལ་གྱི་བྱང་དུ་
འདུལ་བ་ལོ་གཅིག་གཉིས་ཉན། ཕྱིས་ཅིབས་འདུལ་འཛིན་གྱི་ཆོས་གྲར་
ཐོན་ཏེ། ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་འདུལ་བ་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་བར་གྱུར་བ་
ན། ཅིབས་པས་ཁོང་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བར་དགོངས་ནས། ཁྱོད་
ལུང་ཕྱག་འདིར་མ་བསྐྱད་གཞན་དུ་སོང་ཞིག་ཅེས་བསྐྱད་ནས་བཏང་དེའི་
ཆེ་ཐང་པོ་ཆེར་མཁན་པོ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མེད་པར། གཙང་ན་ཡར་འཆོལ་
དུ་འོངས་པ་དང་འཕྲད་དེ། ཕན་ཚུན་སྦྱང་མོ་བྱས་པས། འདོད་པ་མ་ཐུན་ཏེ།
ཐང་པོ་ཆེར་འགྲོ་བར་བྱས་ནས་འདུལ་བའི་དཔེ་ཆ་མཛོ་ཁལ་གཅིག་བཀལ་
ཏེ་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ཕྱིན་པས་ཉ་མོར་སྦྱེབ་པ་དང་། གནས་ཆང་དུ་སྤྲས་
པོ་ཆེ་བའི་གནས་བརྟན་གཅིག་བྱང་བ་དང་སྦྱང་མོ་བྱས་པས་གནས་བརྟན་
དད་དེ། ཁྱེད་རེད་ཀྱི་གནས་གཞི་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་བསྟེན་བཀུར་ཞིག་ལ་
འབྱོན་པར་ཞུ་ཟེར་བ་བཞིན། ཁོང་གིས་སྤྲས་པོ་ཆེར་ཐོན་ནས་གདན་འདྲེན་
ཁལ་མ་དང་བཅས་པ་དབྱས་སུ་བཏང་ངོ་། །

དེར་གནས་བརྟན་དེས་སྤྲས་པོ་ཆེར་བཙུན་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཞིག་འདུག་
པ་ལ། དགོ་བཤེས་འདི་ལ་མཁན་པོ་ཞུས་ནས་འདུལ་བའི་བཤད་ཉན་ཅིག་
བྱེད་ན་གྱིས། མི་བྱེད་ན་འདོན་པ་ཡིན་ཞེས་བསྒྲིགས་པས་ཉན་ཏེ་ཁོང་དེར་

བཟུང་ནས་དཔེ་ཆ་དང་སོ་སོར་སོང་། དེ་ནས་སྟག་ཅེ་ལ་སྟོན་འགྲོ་བས་
སྟུན་བྱངས། དེ་དང་མ་བྱ་ཡིན་པས་རོང་མཁར་སྟག་པས་ཀྱང་སྟུན་བྱངས།
དེ་རྣམས་སུ་འདུལ་བའི་བཤད་པ་བྱས་པས་མངའ་རིས་དག་བཅོམ་བ་
སོགས་པའི་སྟོབ་མ་མང་དུ་འདུས། མཐར་ཐོང་མཁར་སྟག་ཏུ་སྟུག་གཤེགས།
མངའ་རིས་དག་བཅོམ་གྱིས་དང་པོར་ཐག་མ་བ་རྟོར་གཞོན་ལ་ཆོས་ཐོག་
གཅིག་གཉིས་ལ་འདུལ་བ་ཉན། དེ་ནས་བ་བྱར་འདུལ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་
འདུལ་བ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ། ལྷན་དང་ཁྱུ་ལྷག་དང་། ས་སྟོར་བྲག་
ནག་ལ་སོགས་པར་བཤད་པ་ལྟན་རིང་དུ་མཛད། སྤེལ་ཟམ་འཆར་བཏབ་
ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མཛད་པ་སོགས་ལས་མཆིམས་ནམ་མཁའ་དང་། རྒྱང་
མོ་ཆེ་བ་སོགས་སྟོབ་མ་ཆེ་བ་མང་དུ་འདུས། དང་པོས་སྒྲར་ཐང་གི་མཁན་
པོ་མཛད་ནས་འདུལ་བ་བཤད། གཉིས་པས་བྱ་བ་འདུ་སྟག་བཟུང་ནས་བྲག་
ནག་དང་གཉིས་ཆར་དུ་འདུལ་བ་བཤད་པས། བྱ་ཆེན་སེལྷེ་ཐེལ་གཞོན་
དང་། མཛེས་པ་འོད་གཉིས་བྱང་།

དང་པོས། མདོ་སྟག་དང་རོང་ཐར་ཞབས་བཟུང་ནས་དང་། གཉིས་
པས་ཟམ་འཆར་བཟུང་ནས་བཤད་པ་མཛད། དེ་དུས་འཛིམས་སུ་བཤད་
གྲ་སྟོངས་ནས། མངའ་རིས་དག་བཅོམ་པ་གདན་འདྲེན་བྱས་པར་བྱོན་པའི་
ཞལ་བཞེས་མཛད་ནའང་། ཁོ་རང་མ་ཐོན་བར་སྟོབ་མ་གཅིག་བཏང་བ་དེས་
བྱ་ལྷེ་གཤི་སྟངས་བཤད་པ་བྱས་པས་པན་རྒྱ་ཆེར་མ་བྱང་ཞེས་གྲགས།

ཡང་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱི་མཁན་བྱ་རྩི་རྩི་དཔལ་དང་། བྱང་ཚུབ་དཔལ་གཉིས་
གྱི་པཎ་ཆེན་འབྲོན་བའི་ཕྱག་ཕྱིར་འབྲིང་དགོས་ཤིང་ས་བ་ན། པཎ་ཆེན་གྱི་
ཞལ་ནས་བྲིད་གཉིས་གྱིས་ཆད་བ་མི་ཐུབ། དེ་བས་ཟུལ་ཕྱ་ན་བཟའ་འབྲེད་
གསོལ་ལ་འདུལ་བ་མཉན་ནས་འདུལ་བའི་བཤད་བ་རེ་བཙུགས་ན་ལེགས་
ཚུལ་གསུངས་བ་བཞིན། སྤྲ་མས་ཆོགས་ཆེན་བ་དང་། ཕྱི་མས་ཆོས་ལུང་
བ་བཙུགས། དང་པོ་ལ་བྱེ་རྩིངས་བ་དང་གཉིས་བ་ལ་དགོ་འདུན་ལ་སྦྱང་བ་
གྱིས་སྤྱེ་བཞི་ཆར་དུ་འདུལ་བའི་བཤད་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཚུགས་ཤིང་གྲ་བ་
མང་པོ་བྱུང་། པཎ་ཆེན་མཁན་བརྒྱད་ཅེས་ཆེན་པོ་ཀྱན་གྱི་བསྟོན་རྩིགས་གྱི་
གཏུགས་ས་བྱས་བ་སྟེ། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྩི་བཙུན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་
ཙུང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ཆོས་ལུང་བ་དང་ཆོགས་ཆེན་པོར་གཏུགས་བ་
ཡིན་ནོ། །

རི་སྐད་བཤད་བ་དེ་རྣམས་བྱ་འདུལ་དང་། མ་ཆོའི་འཕྲིན་ལས་དང་།
དེ་ཡང་གཏུགས་ན་རྒྱ་འདུལ་འཛིན་གྱི་འཕྲིན་ལས་གྱི་བྲབ་བཟལ་དུ་ཤེས་
བར་བྱའོ། །རྒྱའི་གཏུང་མ་རྣམས་ལས། སྤར་རྒྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ནི།
ཞར་ཆོས་བ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཅིང་བཤད་སྟོལ་འཛིན་བའང་མང་། དྲགས་པོ་
འདུལ་འཛིན་སོགས་གཞན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བཤད་བ་ལེགས་བར་མཛད།
རྒྱའི་བར་ཆར་སྦྱི་བོ་ཚུལ་འཕགས་ནི། སྦྱིད་ཤོད་བ་ལམ་དུ་འཁྱུངས། སྦྱིད་
སྦྱད་ནི་ཕྱར་འདུལ་བ་བཤད་བས། བྲ་བ་ཀ་བ་ལི་ཐོགས་བ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་

བྱང་། མདོ་ཅའི་སྟེགས་ཟེར་ལོ་མང་པོས་བསྐྱེགས་པ་པོ་ཉི་གསུམ་པ་ཞིག་
ཀྱང་མཛད། དེ་ལ་ལ་སྟོད་འདར་ཚོ་བ་འདར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་པོ། དེ་ལ་
གནམ་ན་འགོ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྲུམ། དེ་ལ་དར་ཡུལ་ཉི་སྤྲངས་པ་སྟོ་གོས་
གྲགས། དེ་ལ་རྒྱ་སྟོ་ཕུ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྲགས། དེ་ལ་དར་ཡུལ་ན་མོ་བ་
སྟོན་ལམ་སྟོ་གོས་གྲིས་གཏུགས་ཤིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡུན་རིང་བར་དུ་
སྟེད་སྟེད་ནི་ཅུར་འདུལ་པའི་བཤད་གྲུ་མ་ཆག་པར་བྱང་། ནེལ་བ་བཤ་ཆེན་
དུ་གྲགས་པའང་འདྲིའི་བཤད་རྒྱུན་ལ་བཏེན་པ་འབྲེལ་ཞིང་། དམར་སྟོན་པ་ཁུ་
དཔོན་ཀྱང་གོ་ས་པའི་སྟོས་མི་འཛིན་པར་ནེལ་པའི་བཤད་སྟོལ་ལ་བཏེན་
ཞེས་ཀྱང་ཟེར། ཡང་སྟེ་པོའི་སྟོབ་མ་བཟླ་འདུལ་འཛིན་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཡང་
འབྲུངས་ཡུལ་ཤབ་སྟོད་པ། རྒྱའི་བྱང་ནས་རབ་ཏུ་བྱང་ནས་འདུལ་བ་ལོ་
གསུམ་གསུམ་ཞིང་སྟེ་པོ་ལ་ལོ་བཅུ་བདུན་དུ་གསུམ་ཉི་མདོ་ཅའི་གཞུང་
གསུམ་ཟད་ཟད་བར་དུ་སྟོབ་གཉེར་བྱས་སོ། །

རྒྱའི་ཕྱི་ཆར་རྟོ་རྟེ་ཕུར་བུ་ནི། རྒྱ་དང་རྒྱགས་པོ་འདུལ་འཛིན་སྟེ་བྱར་དུ་
བྱས་ནས་འདུལ་བ་གསལ། ཁ་ཅིག་སྟེ་པོའང་བྱར་ཆོས་སུ་བཏེན་ཟེར་ཁོང་
གིས་དག་བཅོམ་ལ་བྲག་དམར་དུ་འདུལ་འཛིན་གྲིས་བྲག་དམར་བའི་ཞར་
ཆོས་པའང་མཛད་བྲག་དམར་བར་གྲགས་ཤིང་གཡའ་ལུང་དཔོན་གསུམ་
དུའང་བཤད་གྲུ་བཅུ་གསལ། དེའི་སྟོབ་མ་ཞང་ཞི་མཛེས་ཤེས་རབ་སྟེ། ཁོང་
གིས་དོན་མོ་རི་བཟུང་ནས་བཤད་པ་མཛད། བཟླ་འདུལ་འཛིན་གྲིས་བྲག་

དམར་བའི་ཞར་ཆོས་པའང་མཛད། བྲག་དམར་དུ་རྩོམ་བྱ་དང་། རོན་
མོ་རི་བ་ཞར་ཞི་མཛེས་ཤེས་རབ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། ལ་སྟོད་གཙང་པོའི་
སྐྲགས་པ་པོད་ཁ་ཅན་བཙེ་བརྒྱད་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་མདོ་རྩ་འཆད་
བྱུང་བ་བཤེས་གཉེན་ཤུག་གྲུབ་བྱུང་སྟེ། ཁོང་གིས་ཀྱང་བྲག་དམར་བའི་
ཞར་ཆོས་པ་བྱས།

དེ་ནས་བྲག་དམར་པས་བྲག་དམར་དུ་བཤད་པ་མ་འཇུགས་
ཤིག །བྱ་བའི་ཞལ་ཆེམས་གསུངས་ནས་གཤེགས་པ་ན་བདེ་འདུལ་འཛིན་
དང་། བཤེས་གཉེན་ཤུག་གཉིས་པོས་གྲ་བ་སྐྱམ་ཅུ་ལྟ་ཅམ་དང་།
མདོ་རྩའི་གཞུང་མང་དུ་བྱེད་ཏེ། ཤེད་སྟོད་རི་རྩུང་དུ་ཆོས་གཞི་བཏེགས། དེ་
ནས་སྟོང་རྩུང་དང་། སྟོད་པོ་དང་། ཤངས་རྣམས་སུ་ཆོས་གཞི་བསྐྱོར་ཞིང་།
འཆད་ཉན་མཛད་པའི་ཆེ། བདེ་འདུལ་འཛིན་འོམ་ཕྱག་པས་སྐྱུན་བྱངས་པའི་
ལམ་ཁར། རྩ་མིག་གི་རྩོག་བཅུན་དཀར་མོས་བཞུགས་པར་ཁུ་བ་ཕུལ་
ནས་སྐྱེམས་གཏད་དེ། རྩ་མིག་མ་བུ་སྟེ་སྐྱོར་གྱི་མཁན་པོ་དང་བཤད་བྲའི་
གཙོ་བོ་མཛད། འོམ་ཕྱག་པ་ལ་སྐྱེ་ཆར་ཏྲ་གཅིག་དང་འབྲུམ་གཅིག་སྟེང་
དོ། །འདུལ་འཛིན་དེ་ལ་སྒྲོབ་མ་སྐྱེམ་གྲགས་ཚུལ་ཉི་མ། མཐལ་སྟོན་སོགས་
བྱུང་། དང་པོས་''གང''པོ་བཟུང་ནས་བཤད་པ་མཛད།

གཉིས་པས་ཤངས་སྟེག་ཤིང་བཟུང་ནས་འདུལ་གྲ་དང་། གསུམ་པས་

ཉིང་རོ་སྦང་རིང་དུ་བཤད་པ་བྱས་སོ། །བརྗེ་འདུལ་འཛིན་སྟེམས་སུ་སྦྱུ་
འདའ་བའི་ཞལ་ཆེམས་ཀྱིས་བཤེས་གཉིན་ཤུག་བྱུ་བ་ལ་བསྟན་པ་གཏད།
དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟེམས་སུ་འདུལ་བའི་བཤད་པ་ཐིང་མཛད། གཞན་ཡང་
སྟོག་སྦྱུ་དཔལ་འབྱོར་ཀྱིས་དོན་མོ་རི་བཟུང་ནས་བཤད་པ་བྱས། ཞར་
ཚོས་བ་དགེ་བཤེས་སྦྱེལ་གསུམ་དང་ཞང་ཤེས་རབ་འོད། དཔོན་པོ་ཁྱི་
བརྟན་སེལ། ཤུག་རྒྱུ་དང་བཞི་བྱང་། སྦྱེལ་དང་ཤུག་རྒྱུ་གཉིས་ཁོང་རང་
གི་སྟོན་ལ་གཤེགས། བཤེས་གཉིན་ཤུག་བྱུ་བ་སྟེམས་སུ་སྦྱུ་གཤེགས་རྗེས་
སུ་ཞང་ཤེས་རབ་འོད་ཀྱིས་གདན་ས་བཟུང་། དེ་ནས་དཔོན་པོ་ཁྱི་བརྟན་
སེལ་སྟེ་བཟུང་སྟེ། ཚུ་མིག་འདུལ་བྱའི་བཤད་པ་ཡུན་རིང་དུ་བྱང་། ཞང་
ཤེས་རབ་འོད་ཀྱི་སྟོན་མ་སྤྱིང་སྟོན་བསོད་ནམས་བྱུ་བ་བྱ་བས་མཛོག་བོན་
གོང་དུ་འདུལ་བའི་བཤད་བྱ་བཅུགས་སོ། །ཡང་ཁ་ཆེ་བཅ་ཆེན་ཤུག་གླི།
ཁོ་ཕུ་ལོ་རྩ་བས་སྟེ་ལེན་མཛད་ནས་སྦྱར་ཀྱི་སྦས་མོ་ཆེར་དབྱར་ཞལ་ཀྱིས་
བཞེས་པའི་ཆོ། ལོ་བཅ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་འདུལ་བ་མེ་ཉོག་སྤོང་རྒྱུད་བསྦྱར་
ཞིང་ཕྱི་རྩོམ་གས་སུ་དེའི་བཤད་པ་མཛད་པ་ལ། མཁན་པོ་སེལ་ཐེལ་གཞོན་
ཀྱིས་གསན་དུས་ཕྱིས་ཡིག་ཆའང་མཛད། དེའི་ཆེ་ཤངས་བ་རྩོ་གདན་ཞེས་
བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས། བདག་ཚོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་
མོས་བས་འདི་སྟོན་དང་། གཞན་ཡང་ཚོས་བྱ་བ་ལ་ཕྱག་ཕྱིར་ཁྱིད་བར་
ཞུ་ཞུས་བས།

ངའི་ཟན་ཟན་ན་དེ་བཞིན་བྱ་གསུངས་ཏེ། རྫོག་དན་གྱིས་བཞེས་པ་བཞིན་
པཌ་ཆེན་གྱིས་“བཞེས”^༡ གས་ནས་ཁོང་ལ་འབྲེན་དབུས་གཙང་དུ་བཞུགས་
པའི་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ཐུག་སྤྱིར་འབྲངས་ཏེ། མེ་ཏོག་འབྲེང་རྒྱད་ལ་ནན་
ཏན་མཛད་ནས་གསན་ཅིང་ཆོ་གའི་ལག་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཁས་པར་
བསྐྱབས། གསུང་སྒྲོས་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་རྗེ་ཀླ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་མཛད།
མཁན་པོ་སེལ་ཟེ་ཟེ་ལ་གཞོན་ལ་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་ཞེས་པ་ཆད་མའི་
སྤྱིས་བྱར་གྲགས་པས་མེ་ཏོག་འབྲེང་རྒྱད་མཁན་པོ་བ་རང་གི་ཡིག་ཆ་དང་
བཅས་པ་གསན། དེ་ལ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་གསན། མེ་ཏོག་འབྲེང་རྒྱད་འདི་
ལ་སྤྱ་འགྲུར་མེད་པཌ་ཆེན་དང་ཁྱོ་ལོ་དཔོན་སྟོབ་གྱིས་བསྐྱར་ཞིང་བཤད་
པ་ལས་རྫོག་དན་ཆོགས་པ་སྟེ་བཞིར་དང་། དེ་ལས་མཆེད་པས་ས་སྐྱ་བ་
ནམས་གྱིས་བཤད་པ་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་མང་བར་འདུག། ཆོས་རྗེ་རྡོ་ཆེན་
པས་རྗེ་ཀླ་འང་མཛད། རྗེ་ཀླ་དེར་བསྟན་བཅོས་འདི་མདོ་རྩ་བ་ལས། རྩོམ་པ་
པོ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་ཆོགས་བཅད་དུ་སྟེབས་པ་དང་། སྤྱིང་
གཞི་གཞུང་དུ་རྒྱད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཞེས་བྱུང་
སྟེ་ལེགས་བཤད་དུ་མཐོང་ངོ་། །ཡང་ཆོས་ལུང་མཁན་པོ་གཅིག་ལ་སྐྱུན་སྤྱ་
རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གསན། དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་
ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་པས་གསན། དེ་ལ་བདག་གིས་ཐོས་སོ། །གོ་སྐྱ་བའི་

༡ མ་ཕྱི་༣༥ ཡ་བློང་༡༡ན བཞེས * བཞེས

ཕྱིར་བཤད་རྒྱུད་མདོར་བསྟུན། འདུལ་བ་སྤྲད་ལུགས་པའི་བརྒྱུད་བ་དང་།
སྟོད་ལུགས་པའི་བརྒྱུད་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། ཚས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། ལྷ་ཀྱ་
འོད། དག་བཙུང་བ་སེལ་ཤིང་གདོང་ཅན། རྩ་ན་ལྷོ་ལ། རི་ན་མི་བྱ། ཐ་རིན་
ཆེན། མི་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན། གཡོ་དགེ་འབྱུང་། ལྷ་ཆེན་པོ། ལྷ་མེས། གཟུམ་
འདུལ་འཛིན། སྟོ་བོ་གཤམ་བ་རྒྱལ་མཆན། སོག་ཆེན་ཚུལ་བྲིམས་སྟོ་མ།
རྒྱ་འདུལ་འཛིན། མ་ཆོ་བྱང་དོར། སྟོ་བོ་ཚུལ་འབགས། འདར་ཚུལ་བྲིམས་
རྒྱལ་པོ། གནམ་ན་མགོ་བ་ཚུལ་བྲིམས་འབྱུང་། ཉི་ཤིངས་བ་སྟོ་གོས་གཤམ།
ནེལ་བ་བཤ་ཆེན། འདུལ་འཛིན་རྒྱལ་མཆན་དཔལ། རིན་ཆེན་བྱང་ཚུབ།
དམར་སྟོན་དཔལ་ལྷན་རིན་ཆེན། དམར་སྟོན་རྒྱ་མཆོ་རིན་ཆེན། ཚས་རྩེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ། སྟོབ་དཔོན་རིན་ཆེན་ཀུན་རྒྱལ་
བ། དེ་ལ་ཁོ་བོས་ཐོས་སོ། །ཡང་རྒྱ་ཡན་ཆད་གོང་བཞིན། རོ་གདན་ནག་
པོ་དར་ཚུལ། ལ་མི་སྟོན་ལམ་འོད། ཐག་མ་བ་ཀ་བ་དར་སེང་། དཔལ་ཆེན་
དོར་གཞོན། ལྷ་ཉི་ཆེན་པོ་མཁན་པོ་དཔོན། དཔོན་ཞིག་པོ། དཔོན་གཞོན་
བཙུན། དཔོན་བཙུན་འབྱུང་། དཔོན་འབྱུང་གནས་རིན་ཆེན་པ། དཔོན་
བཟོད་བ་བ། དཔོན་དབང་ཤེས་པ། ཤེས་རབ་དོ་རྩེ་བ། འདུལ་འཛིན་བསོད་
ནམས་ཚུལ་བྲིམས། དཀའ་བཞི་བ་སྟོ་གསལ། འཇམ་དབྱངས་ཚས་ཀྱི་རྩེ།
ཚས་རྩེ་གནས་བཏྟན་པ། དེ་ལ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་པ། ཀུན་དགའ་རྒྱལ་

མཆན་གཉིས་ཀྱིས་གསན། དེ་གཉིས་ཆར་ལ་ཁོ་བོས་ཐོས་སོ། །གཉིས་པ་
སྟོད་ལུགས་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་
གཉེན། ལྷ་ཀྱའོད། པཱྌ་ཏ་སེལྷེའི་གདོང་པ་ཅན། བརྩ་བ་ལ། ཞང་ཞུང་རྒྱལ་
བའི་ཤེས་རབ། དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ། ཞིང་མོ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེལྷེ་
སོགས་ནས་བརྒྱད་དོ། །

བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བཟླ་བ།

འཆད་ཚྭ་ཚྭ་མ་པའི་འོད་དཀར་གྱེ་བ་ཡིས། །མདོ་དང་ལུང་གི་ཀྱ་
ལུང་ཁ་འབྱེད་པ། སྟོན་བྱིས་འདུལ་འཛིན་མཆན་མའི་མགོན་པོ་ནི། །ཐུབ་
བསྟན་ཀྱན་གསལ་མཛེས་མཛད་ཅི་ཡང་ཤར། །དེ་ལྟ་ནའང་དུས་ཀྱི་འགྱུར་
བ་དང་། །ཆོང་དུས་ངན་པར་ནོར་བྱ་རིན་ཆེན་བཞིན། །འདུལ་བའི་མདོ་
དང་དགོངས་འགྲེལ་བཅས་པ་ཡི། །བཤད་པའི་རྒྱན་ནི་ཅུང་ཟད་འགྲིབ་
པར་འགྱུར། །ངེས་པར་བདེ་ལེགས་འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་གཞི། །རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ། །དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་
ཆེ། །ས་འདིར་རིང་དུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་། །དེ་བྱིར་སྟོན་བྱོན་གཏམ་གྱི་ལོ་
རྒྱས་ནི། །དད་པའི་འབབ་སྟེགས་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན། །ནམ་པར་དཀར་
བའི་དགེ་བས་དམ་པའི་ཆོས། །འདུལ་བའི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་གྱུར་
ཅིག །

ཅེས་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བའི་ཚོས་འབྱུང་དད་པའི་འབབ་སྟེགས་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་འདུལ་བའི་ཚོས་འབྱུང་
དང་དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་ནས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་གྲུབ་བསྐྱེགས། གཞན་
ཡིག་ཆ་ཁ་འཐོར་བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ། རྒྱ་ཀྲའི་
དགོ་སྟོང་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་རྣམ་དཔྱིད་མཆོག་གི་སྟེས།
ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལོ་ཉིས་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་ལྔ་འདས་པ། ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་ལེ་འུའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། ལྷགས་པོ་བྲིའི་ལོ་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་
ཀྱི་གཟེམ་ཁང་དུ་སྐྱུར་བ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་
ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །

འདི་བྲིས་དགོ་བས་ཉེར་འཆེ་ཀུན་ཞི་ནས། །འདུལ་བ་ལྟར་ལེན་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག །དུར་སྟིག་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་རིགས་དག་
ཏུ། །སྟེ་ཞིང་སྟེ་བར་སྟོན་ལམ་འབྲུབ་གྱུར་ཅིག ། སྐྱེ་མཁྱེ་ལོ།

༡༡། །བསྟན་ཆིས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བྲིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱུགས་སོ། །

བསྟན་ཅིས་ངེ་བཞིན་མཁུན་བ་ཡི། །བསྟན་འཛིན་རྣམས་ལ་གྲུས་བཏུང་
དེ། །བསྟན་བ་གནས་བའི་ཡུན་ཆད་སོགས། །བསྟན་ལ་མན་ཕྱིར་བཤད་བར་
བྱ། །དེ་ལ་སྤྱབ་བའི་བསྟན་བ་ལོ། །སྟོང་ལུང་ཐུན་ཆེགས་སྤྲག་གཅིག་དང་སྟོང་སྟོང་རྩེ་
བད་དཀར་ལྷ་བརྒྱ། །ཉིས་རྩ་བའི་སྟོང་པོའི་མདོ་སྟོང་རྩོད་གཅོད་འགྲེལ་བ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་
དང་། །ལྷ་སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་བ་དང་། །འབྲུམ་ཉིག་དུས་འཁོར་རྣམས་མཐུན་སྟོང་གནས་
བར་གསུངས་བ་ལས། །དང་པོ་བཞི་ནི་བྲང་དོན་ཏེ། །དགོངས་གཞི་དང་ནི་
དགོས་བ་དང་། །དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་དང་པོ་དགོངས་
གཞི་ནི། །སྤྱབ་བའི་བསྟན་བ་ཉམས་ལ་དགོངས། །དགོས་བའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་
ནི། །གདུལ་བྱ་ད་བསྟན་བ་ཡུན་རིང་པོ་མེད་སྟུམ་ནས་སོ། །སྟོབ་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཡིན། །དངོས་
གྱི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། །ད་སྟུང་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ན་གདོང་དམར་ཅན་གྱི་
ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱས་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས། །ལྷ་མོ་བྲི་མེད་ལ་སོགས་པ། །ལུང་
བསྟན་མདོ་ཡིས་ལེགས་བར་བཀག། །ལྷ་སྟོང་གནས་བར་གསུངས་བ་ནི། །ཆད་
མ་དང་བཅས་ངེས་དོན་ཡིན། །དེ་ལ་བྱེད་བྱེད་དགོས་བ་ལས། །ལྷ་བརྒྱ་སྤྲག་
ནི་བཅུར་འགྱུར་དུས་འཁོར་ལས་སྤྱིར་བསྟན་བ་ལ་རྩོགས་ལྡན་སུམ་ལྡན་ཉིས་ལྡན། །ཅོད་ལྡན་ཏེ་དུས་

བཞི་དང་། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་འད་དེ་བཞིན་གསུངས། རྟོ་ཡི་ལྷ་ཐག་དང་པོ་
གསུམ། དབྱ་རིམ་པ་བཞིན་བཅོམ་དང་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ལེའུ་
སྟེ། འབྲས་བུའི་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་བཤད། རྟོ་ནས་ལྷ་བརྒྱ་ཐག་གསུམ་
ནི། ལྷག་རིམ་པ་བཞིན་མཐོང་དང་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན། རྩེ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་ལེའུ་
སྟེ། རྒྱབ་པའི་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་བཤད། རྟོ་ནས་ལྷ་ཐག་གསུམ་པོ་ནི། མཛོན་
རིམ་པ་བཞིན་པ་དང་ནི་མདོ་སྟེ་དང་། འདུལ་བ་ཡི་ནི་ལེའུ་སྟེ། ལུང་གི་དུས་
གསུམ་དག་ཏུ་ལྷ་ཐག་དང་པོ་གསུམ་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཐོབ་པ་དང་། བར་པ་གསུམ་ལ་རྟོགས་པ་གསུམ་
དང་། ཐ་མ་གསུམ་ལ་ལུང་གསུམ་ལ་སྟོབ་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་སོ། བཤད། ལྷ་
ཐག་བཅུ་པ་དག་ལ་ནི། ལྷ་སྟོང་རྣལ་མ་མི་འབྱུང་བས་སྟན་ཐའི་མདོ་ལ་སོགས་པར་ལྷ་
བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལྷ་བརྒྱ་ཐག་གྱི་མ་ལྷ་ཀ་ལ་དགོངས་པས་འདི་དང་མི་འདྲ་ལ་འདིའི་དུས་སུ་དུར་
སྟེག་གི་ཆོས་མི་འགོ་ཞིང་རྒྱལ་པོ་ལྷགས་ཀྱི་མེ་བ་ཅན་འབྱུང་བར་ཡང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་བཤད་དོ། །
ཏྲགས་ཅམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་དང་། ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་བྱར་བཤད། རྟོ་ལྟར་
བྱབ་པའི་བསྟན་པ་ལོ། ལྷ་སྟོང་གནས་པར་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཤིང་པོ་བྱི་བ་ལ་ཁོ་
ལུ་དང་། ཁེ་མོ་ཡོས་ལ་སོལ་ནག་ཐང་པོ་ཆེ་དང་། ཆེ་བཏ་ཆེན་བཞེད་པ་ལྷགས་རྟལ་ས་སྦྲར་ཅིས།
ཡིས། ཁེ་གཤེར་འཕྱང་། མོ་བྱ་ལ་སྦྱ་བལྟམས་ནས། ཁེ་མོ་སྦྱལ་གྱི་སྟོན་དུས་
ཀྱི། སྟོན་དུག་ལྷ་བའི་ཆེས་བརྒྱད་ཐུན་ཆེགས་འབྲེལ་པར་སྟོབ་དཔོན་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་བསྟུངས་
ཀྱིས་བཤད། འདས། རྟོ་ནས་ལོ་ནི་ཉིས་སྟོང་དང་། དུག་ཅུ་ཅ་གསུམ་འདས་པ་
ཡིན། འདི་ལ་འདས་ལོ་ཅུང་བའི་སྟོན། འོད་ཅས་མཁས་ས་པཏ་རྣམས་པལ་

ཆེར་གསུང་། །འོན་ཏེ་སྤྱི་བུ་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བཞུགས། རྒྱ་བས་སུམ་བརྒྱའམ་བཞི་བརྒྱ། དེག་པའི་
ཁྱ་བྱག་ཆེ་བ་ལ་སུམ་བརྒྱ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱུང་བ་ལ་མི་གསལ་ཡང་བརྒྱ་ཅན། རྩོ་བོས་དོན་གསུམ། དེ་ནས་དེར་
སངས་ཡོས་བར་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དང་རེ་དྲུག་འདས་པ་སོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་འདས་ལོ་དང་བྱི་མ་བྱི་མའི་སྤྱེས་ལོ་
སོགས་ཞིབ་ཏུ་བཙུགས་ན་པཎ་ཆེན་ལས་ཀྱང་འདས་ལོ་ཉུང་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བས་དཔྱད་དོ། །ཀྱང་རྒྱ་གྲགས་
སྤྱ་སྤྱི་བུ། །དངོས་སྒོ་བ་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། །འདས་ལོ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་
ཞིག །ལེགས་པར་བཙུགས་ན་ཐོན་པར་སྤང་། །རྩོ་བོ་རྩེའི་བཞེད་པ་རྩོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
བསམ་ཡས་སུ་མེ་མོ་བྱི་བ་ལ་བཙུགས་ཤིང་། དེའི་རྩེས་སུ་འབྱུངས་ནས་འཆིམས་ཀྱིས་སྤང་ཐང་དུ་བཙུགས་པ་ནི།
རྩོ་བོ་ལྷགས་རྟ་ལ་འབྱུངས་པའི་ལྷགས་ཏེ་ནག་ཚོ་དང་མཐུན། མཁས་བྱུ་བ་རིན་པོ་ཆེས་རྩོ་བོས་ལྷགས་ཡོས་
ལ་བཙུགས་པར་གསུངས་པ་ནི་རྩོ་བོ་རྩེ་རྟ་ལ་འབྱུངས་པའི་ལྷགས་སོ། །ཡིས། །ཐུབ་པ་ཤིང་པོ་བྱི་བ་
ལ། །ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་ནས་ནི། །ཤིང་པོ་སྤྱེའུ་ཡི་སྟོན་དུས་ཀྱི། །སྤྱོན་
དྲུག་རྒྱ་བའི་ཆེས་བརྒྱད་འདས། །དེ་རྩེས་ལོ་ནི་སུམ་སྟོང་དང་། །དྲུག་བརྒྱ་ལྔ་
བརྒྱ་ཅ་དྲུག་འདས། །རྒྱ་ཅན་དན་རྩོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་གཞིར་བཞག་པའི་རྩེས། ནག་ལྷགས་ཀྱི་
བསྟན་རྩེས་ལ། །ཤིང་པོ་སྤྱུག་ཀྱན་དགའ་ལོ་ལ་སྤྱོད་བསྟམས་ནས། །ཤིང་པོ་བྱི་ལ་
སྤྱང་ན་སྟོན་དཔྱད་འདས། །དེ་ནས་ལོ་ནི་ཉིས་སྟོང་དང་། །སུམ་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་ཅ་
དྲུག་སོང་། །སྤྱང་ཡང་སེ་སེ་ཆེན་དགའ་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལ་རྒྱལ་སར་བྱོན་ནས་ལོ་གཉིས་འདས་ཤིང་།
འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་དགའ་ལོ་ཉེར་དགུ་བཞེས་པའི་རྩེ་པོ་པག་ལ་པོ་བྱང་དུ་བཙུགས་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་མ་
འཕགས་པས་མེ་མོ་སྤྱང་ལ་རྩེ་མིག་ཆོས་འཁོར་དུས་བཙུགས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མས་རྩེ་མོ་སྤྱང་ལ་ཡང་
ལུང་ཆོས་འཁོར་དུ་བཙུགས་མཛད་ལ། དང་པོ་རྒྱ་ནག་ལྷགས་ལ་བཙུགས་ཀྱིས་བྱི་མ་གཉིས་རྒྱལ་པོ་ལྷགས་

ལ་གཞི་བྱས་སོ། །ཆེན་རྒྱལ་པོའི་དུས། །ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་བཅིས་པ་
ན། །ལྷགས་པོ་རྟ་ལ་སྐྱབས་ལྷམས་ནས། །ལྷགས་པོ་སྟག་ལ་ལྷ་རན་འདས། །དེ་
ནས་ལོ་ནི་ཉིས་སྟོང་དང་། །བཞི་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཐམ་པ་སོང་། །རྒྱལ་པོ་ལྷགས་
སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སྟམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ན་རྒྱལ་པོ་དགའ་བྱེད། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ན་རྒྱལ་པོ་ཆ་སྟང་།
དེ་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་སྟམ་ཅུ་ཅ་གཅིག་ན་རྒྱལ་པོ་རྫོང་མང་། དེ་ནས་བདུན་བརྒྱ་ཉེར་བཞི་ན་བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་
ཆོས་ཀྱི་གོ་ཆ། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་ན་རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་གོ་ཆས་ལོའི་མིང་བཅོས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་ཉིས་
བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཅ་གསུམ་འདས་པའི་མེ་མོ་བྱ་ལ་བོད་དུ་རལ་པ་ཅན་རྒྱལ་པོ་སྟོན་ཞེས་བཅིས་པའི་ལྷགས་
སོ། །ཀྱི་བསྟན་ཅིས་ལ། །ས་པོ་འབྲུག་ལ་སྐྱབས་ལྷམས་ནས། །ས་པོ་དཔྱིད་ཆེན་ཐ་ཆུང་
སྐར་མ་ས་གས་ཉ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྷ་ལ་འདས་པར་མདོ་སྡེ་ལྷང་འདས་ལས་བཤད་དོ། །ཁྱི་བའི་དཔྱིད་
དུས་འདས། །དེ་ནས་ལོ་ནི་སྟམ་སྟོང་དང་། །འབྲུག་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཅ་གསུམ་
འདས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་པཎ་ས་པཎ་གྱི་མེ་པོ་བྱི་བ་ལ་རྫོང་གྲགས་པ་གཤེགས་པའི་
ཆོས་འཁོར་དུ་བཅིས་ཤིང་། །བྱས་རང་ལོ་སོ་བཞི་བ་རྒྱ་པོ་ཁྱི་ལ་ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་དུ་
བཅིས། །འདས་ལོ་མང་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ། །ལྷ་མོ་ཁྲི་མ་མེད་ལུང་བསྟན་པའི་མདོར་གསུངས་པའི་གདོང་
དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་བོད་ཡིན་པས། །རྒྱལ་མེས་དཔོན་གྱི་དུས་ན་བསྟན་པ་དར་བ་དང་དུས་བསྐྱེག་པ་མཛད། །སྒྲ་
བཞེད་ལས། །རྒྱ་ལ་བཤད་པ་འདས་ལོ་ཉུང་བ་དང་འགྲིག་གོ། །དང་། །བྱ་སྟོན་ཆོས་རྫོང་བཞེད་
པ་ནི། །རྒྱལ་པོ་ལྷགས་དང་མཐུན་པ་སྟེ། །འདས་ལོ་མང་བའི་ཕྱོགས་ཡིན་
ནོ། །ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་འགའ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཞིར་བཞག་
སྟེ། །མེ་པོ་རྟ་ལ་སྐྱབས་ལྷམས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་རང་ལོ་ལྷ་བཅུ་པའི་ཤིང་པོ་སྟག་ལ་དུས་འཁོར་

རྟེན་ཆེན་དེ་ཁོ་ན་སྤང་བར་ཅིས་མཛད་པ་དང་། ཀླི་ཀླི་སྤྱན་སྤྱོད་དཔལ་བས་མེ་མོ་བྱ་ལ་བཅིས་པ་སོགས་
པལ་ཆེར་མ་བྱུང་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་ལོ་སྤྲོ་བ་བཟང་ལ་ཅ་རྒྱུད་གསུངས། དེས་ལོ་གཅིག་
གཟ་གཉིས་བསྟན། དེ་ནས་ལྷ་དབང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་དྲུག་གིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱར་བསྟན། དེ་ནས་གྲགས་
པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྷན་དགུས་བརྒྱ་བརྒྱར་བསྟན། གླ་སྟོང་ཆོས་ལྷགས་ནས་བཞི་བརྒྱ་དང་གསུམ། རབ་
བྱུང་ལ་སོགས་པའི་འདས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་གོ་གསུམ་སྟེ། མདོར་ན་ཅ་རྒྱུད་གསུངས་ནས་ཉིས་སྟོང་སྤྱུང་བརྒྱ་གོ་
བརྒྱད་གྲགས་པས་བསྟུས་རྒྱུད་མཛད་ནས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་གོ་དྲུག་། རིགས་ལྷན་བཅུ་དྲུག་པ་ས་སྟོང་གིས་ཆོས་
བསྟན་ནས་དགུ་བཅུ་ཅ་བཞི། གླ་སྟོང་ཆོས་ལྷགས་ནས་བརྒྱད་བརྒྱ་གོ་དྲུག་སོང་། དག་པོས་གླ་སྟོང་འཛུམས་
པའི་བར་ལ་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་དྲུག་སྟག་མར་ཡོད། སྤྱིར་བསྟན་པ་ལོ་ཉིས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཅ་དྲུག་སྟག་
མར་ཡོད་དོ། །འདས་ལོ་འབྲ་བ་དྲུག་པོ་དེའི་ནང་ནས། རྒྱལ་པོ་དང་རྩོ་བོ་ལྷགས་ལྷན་ན་དེང་སང་མདོ་སྤེའི་དུས་
དང་། གཞན་བཞི་སྟར་ན་ཉིང་འཛིན་གྱི་ལེ་ལུ་ཡི་དུས་སོགས་སོ། །ནས། །མེ་པོ་སྟག་གི་ལོ་ལ་
འདས། །དེ་ནས་དེང་སང་ས་ཡོས་བར། །ལོ་གངས་ཉིས་སྟོང་སྤྱུང་བརྒྱ་
དང་། །ལྷ་བཅུ་ཅ་བཞི་འདས་པ་ལགས། །དེ་ལ་སྤྱི་མའི་ས་ཡོས་སོགས། །བསྐྱེས་
པས་སྤྱད་ནས་གར་སོང་ཤེས། །བསྟན་པའི་འདས་ལོ་དེ་དག་ལས། །གང་གི་
རྩིས་སྤྱ་འབྲང་ཞེ་ན། །མཁས་པའི་བཞེད་པ་དེ་རྣམས་ནི། དོན་གཅིག་ཉིད་དུ་
མི་རུང་ཞིང་། །རིགས་པས་དཔྱེད་པའང་དགའ་བའི་ཕྱིར། །གང་ལ་མོས་པ་དེ་
ཉིད་བརྩུང་། །འོན་ཀྱང་བདག་གིས་སྤྱི་མའི་ལྷགས། །རུང་བཤེད་འཆམ་པར་
བསམས་ནས་ནི། །ཆོས་འབྱུང་ཡིད་ཀྱི་མཛེས་རྒྱལ་ལ་སོགས་སྐབས་གཞན་
དུ། །པལ་ཆེར་འདི་ཡི་སྟོང་ནས་བཅིས། །དེ་ལ་བྱུང་བ་སྤྱི་འདས་ནས། །ལོ་སངས་

རྒྱལ་འདས་ནས་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་སྐྱབ་བྱོན་པར་འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱུད་སོགས་ལས་གསལ་ལ། དགུ་བརྒྱ་ན་
མོགས་མེད་བྱོན་ཟེར་བཞི་ཁུངས་མ་མཐོང་ཞིང་དོན་ལ་དབྱེད་ན་སྟོང་ཕྱིན་ཆད་ནས་འགྲིག་གསལ་བསམ། བློ་
བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་། །སྟོང་ཕྱག་འདས་པའི་ཆོད་
ཅམ་ན། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་བྱུང་། །མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམ་
གསུམ་ལས། །རིམ་པ་འཕགས་པ་གླ། ལེགས་ལྷན། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྐྱོང་སྤྱོད་པའི་དང་ཕྱོགས་
སྤང་། ཆོ་བརྒྱ། ཡོན་ཏན་འོད། འཕགས་པ་གྲོལ་སྤྱེ་སོགས། བཞིན་དུ་བརྒྱུད་པ་ཡིས། །རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་མཛད། །སྤར་ཡང་
བྱང་མདོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡུང་བསྟན་ཅིང་དེ་ཡང་
འདི་ནས་ཁམས་སོགས་སུ་དར་བར་འགྱུར་རོ། །བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྱོད་པའི་གཉལ་ཁྲི་བཅན་པོ་སོགས་གནམ་
ཀྱི་ཁྲི་བུན། སྟོང་ཀྱི་སྟེང་གཉིས། བར་ཀྱི་ལེགས་དུག །སའི་སྤྱེ་བརྒྱད། འོག་གི་བཅན་གསུམ་སྟེ་ཉེར་དུག་
འདས་པ་ན། ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཅན་བྱོན། མདོ་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ་སོགས་ནམ་མཁའ་ལས་བབ་སྟེ། དམ་པའི་
ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་པོར་བརྟེན། དེའི་སྤྱས་ཁྲི་གཉན་བརྒྱུད་བཅན། དེའི་སྤྱས་འཕྲོ་གཉན་ལྷེ་རུ། དེའི་སྤྱས་སྟག་རི་
གཉན་གཟིགས། དེའི་སྤྱས་གནམ་རི་སྟོང་བཅན། དེའི་སྤྱས་སྟོང་བཅན་སྤྲམ་པོ་སྟེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དངོས་
སུ་བྱེད། འདིས་དགྲང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་བཞེས་པ་ལ་བལ་བཟའ་དང་ལྷན་དུ་རྩོམ་མི་བསྐྱེད་རྩོམ་མི་བྱོན། དེ་ནས་
ལོ་གཉིས་འདས་པའི་མེ་སྤྲི་ལྷ་ལ་རྒྱ་བཟའ་དང་ལྷན་དུ་རྩོམ་མི་ལྷ་སྤྱེ་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ། བལ་བཟམ་ར་ས་
འཕྲུལ་སྤང་དང་། རྒྱ་བཟམ་ར་མོ་ཆེ་བཞེད་ནས་རྣམ་རྩོམ་གཉིས་པོ་སོར་བཞུགས་པ་ཕྱིས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་
གིས་ཕྱིར་དུ་བཞུགས་ས་འཕོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་བོད་ཡུལ་འདིར། །སངས་རྒྱས་བསྟན་
པ་བྱོན་ཚུལ་ནི། །ཐུབ་པ་ཐུང་ན་འདས་པ་ནས། །ལོ་བྲངས་སྟོང་དང་བཞི་བརྒྱ་

དང་། །ཞི་དགུ་འདས་པའི་མེ་སྒྲང་ལ། །མངའ་བདག་སྲོང་བཙན་སྒྲུལ་པོ་
འཁྲུངས། །བཙུ་གསུམ་ལོན་ཆེ་རྒྱལ་སར་བྱོན། །ཆོས་རྒྱལ་དེ་ཡི་སྐུ་རིང་
ལ། །ཀུ་ར་ས་སོགས་པཌ་ཆེན་དང་། །མཁན་པོ་ཐོན་མིས་ཆོས་བསྐྱར་
ནས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་དབུ་བརྟེན་སོ། །དེ་ལྟར་ལོ་གངས་རེ་དགུའི་
བར། །རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞེན་ལེགས་བསྐྱངས་ནས། །གྲ་གཉིས་བཞེས་པའི་
ས་བྱི་ལ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀར་བེམ། །དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་བཞེ་
འདས་ཤིང་། །ལོ་གངས་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཡི། །ས་པོ་རྟ་ཡི་ལོ་དུས་ལ། །མངའ་
བདག་ཁྱི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་འཁྲུངས། །བཙུ་གསུམ་ལོན་ཆེ་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒྲུལ་པོའི་
སྐུ་མང་སྲོང་མང་བཙན། དེའི་སྐུ་གུང་སྲོང་གུང་བཙན། དེའི་སྐུ་རྗེ་ཆོན་གནས་འབྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ། དེའི་
སྐུ་མེས་ཨག་ཆོམ། དེའི་སྐུ་ཁྱི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དབྱངས་གྱི་སྐུ་ལ་བར་གྲགས། འདིས་རང་
ལོ་སོ་གསུམ་པ་ཐུགས་པོ་ལྟག་ལ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྟན་གྱིས་བྱུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱང་བཞིངས་
ནས་བསྟན་པའི་སྲོལ་གཏོད་པ་ཡིན་ལ། །ཆོས་འབྱུང་དུ་མེ་མོ་ཡོས་ལ་རྒྱང་བཞིང་བར་གསུངས་པའི་རྒྱལ་པོ་
ས་རྟ་ལ་འཁྲུངས་པར་གསུངས་པ་དང་འགྲིག་དཀའ་བས་དཔེ་མ་དག་གམ་སྟེ་དབྱུང་པར་བྱའོ། །སར་
བྱོན། །ཆོས་རྒྱལ་དེ་ཡི་སྐུ་རིང་ལ། །ཞི་བ་འཆོ་སོགས་སྐུན་བྲངས་ནས། །སངས་
རྒྱས་བསྟན་པའི་སྲོལ་ཆེན་གཏོད། །དེ་ལྟར་ལོ་གངས་ང་བདུན་བར། །རྒྱལ་
སྲིད་ཆོས་བཞེན་ལེགས་བསྐྱངས་ནས། །རེ་དགུ་བཞེས་པའི་མེ་སྐྱལ་ལ། །ཆོས་
གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིང་གཞན་གཤེགས། །དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་གཉིས་འདས་ཤིང་། །ལོ་
གངས་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཡི། །མེ་པོ་བྱི་ཡི་ལོ་དུས་ལ། །མངའ་བདག་རལ་བ་ཙན་

འབྲུངས་པ། །བཅུ་གཉིས་ལོན་ཆེ་ཁྱིའི་སྒྲིབ་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་བཞི་ཡོད་པའི་སྤྲུའི་བཅན་པོ་རྒྱུ་
དུ་ལ་འདས། ལུ་ཁྱེ་བཅན་པོས་རྒྱལ་སྤྲིད་ལོ་གཅིག་དང་རྒྱ་བ་བདུན་ནས་དགུ་བ་བྱུང་ནས། བོད་ལྷོགས་སྤྱག་
ལན་གསུམ་སྟོམས། དེའི་གཙུང་སྤྲུ་ཉིག་བཅན་པོ་རྟ་འབྲོགས་ནས་གྲོངས། གཙུང་རྒྱུང་བ་སངས་ལེགས་འཛིང་
ལོན་གྱིས་རྒྱལ་སྤྲིད་ལོ་སྤུམ་ཅུ་བྱུང་། དེ་ལ་སྤྲུལ་གཙང་མ། དར་མ། རལ་བ་ཅན། ལྷན་ཐེ། ལྷན་གྲུབ་ཉེ་ལྷ་
ལས་བྱེ་མ་གཉིས་གཞོན་ལུ་ལ་འདས། ལྷ་སྤྲུལ་གཙང་མ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་སྤྲུ་ལྷ་གཞོན་གྱང་ཆོས་ལ་གཞོལ་བས་
སྤྲ་སོར་རལ་བ་ཅན་རྒྱལ་སར་བཏོན་པ། རབ་བྱུང་རེ་ལ་འབངས་མི་བྱིས་བདུན་རེ་འབྲུལ་བ་དང་། དབྱ་ཐོད་
གདན་དུ་འདིང་བ་སོགས་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་པ། སྤྱིག་ཆོན་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས། སྤྲ་སོར་ལྷ་སྤྲུལ་
མོན་ཕྱོགས་སུ་བཅུགས། ཆོན་བཅུ་ཁ་དབལ་ལོན་བཏོངས། དེ་ནས་སྤྲུལ་སྤྲུག་ན་ཅན་དང་། ལྷོག་རོ་ལྷ་ལོད་
གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཞལ་ལྷག་པར་བསྐོར་ཉེ་བཏོངས་པར་གདལ། རྒྱལ་སར་བྱོན། །ཆོས་རྒྱལ་
དེ་ཡི་སྤྱུ་རིང་ལ། །མཁན་པོ་རྩི་ན་མི་ཅ་དང་། །ཀ་དབལ་ཅེགས་སྤྱོག་རྒྱའི་རྒྱལ་མཆོན་
ཞང་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྤེ་གསུམ་བསྟེན་བཀྱར་ཉེ། །བསྟན་བ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་
མཛད། །ལུས་ཅན་བསོད་ནམས་འབྲིབས་གྱུར་ཞིང་། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་ནི་
སྟོབས་ལྡན་པས། །སོ་དུག་ལོན་པའི་ལྷགས་བྱ་ལ། །སྤྱིག་ཆོན་གཉིས་ཀྱིས་
ཆོས་རྒྱལ་བཏོངས། །རྒྱལ་པོ་འདས་པའི་ལོ་འདི་ལ། །གཅན་པོ་དར་མས་སྤྲིད་
བྱུང་སྟེ། །ཐུགས་ལ་གདོན་ཆེན་གསོལ་བ་ལས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་བ་མང་
ནས་བསྟུབས། །དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བའི་གནས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་
བ་རིན་པོ་ཆེ། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོད་རྒྱུ་ལ། །རྒྱལ་པོ་དན་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་
མཆར། །ཚུལ་འདི་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས། །ལྷ་ལུང་དབལ་གྱི་རྩི་རྩེ་

ཡིས། །སྤྱང་རྩེས་ལྷགས་ཀྱི་མདའ་འཕངས་ཏེ། །སྤྲིག་ཅན་བཅའ་པོ་སྣ་སར་
བགྲུམ། །རྒྱལ་པོ་དར་མས་རང་ལོ་སོ་དགུ་ལོན་དུས་རྒྱལ་སར་བཏོན་པ། དཔྱུལ་བར་འཕེན་པའི་ལས་
ངན་དང་། སློན་ལམ་ལོག་པའི་གདོན་ཆེན་གྱིས་བདས་ནས། རབ་བྱུང་པལ་ཆེར་བསད། ལ་ལ་རྟགས་བསྐྱར།
ཐ་ན་གྲང་བྲིས་ལ་རབ་བྱུང་ཆང་འཕྱང་བའི་གཟུགས་ཅན་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་སློན་ནས་བསྟན་པ་སྤང་ནས་མེད་
པར་བྱས་པ་འདི། དེར་སང་བླན་པ་ཙམ་གྱིས་གྲང་ཡིད་འབྱུང་བར་སྤང་ལ། བསྟན་པ་དགོང་ཉི་ཅམ་གྱི་དུས་
འདིར། རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བ་ལ་གཞི་བྱས་ནས་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་པར་བྱ་རིགས་ཤིང་། སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་
དུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མི་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་སེམས་སོ། །དེའི་ཆེ་ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་རྩྭ་ཆེ་ཡོར་པར་
བཞུགས་པ། རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྱང་རྩེ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྱུངས་ཤིང་། མ་གཅིག་དཔལ་ལྷའི་བཀས་གྲང་བསྐྱལ་བ། ཆས་
བསྐྱར་ནས་སྣ་སར་བྱོན། རྒྱལ་པོ་རྩྭ་ཆེ་ཡི་ལོ་སྟོག་དུས་བསད་དེ། བཞུགས་མ་རུས་པར་ཁམས་སུ་བྱོན་
ན། །ཁ་ཅིག་ཀྱི་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་པ་ལོ། །བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་སོང་ཞེས་སྒྲ། །ལ་
ལ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སོང་བེད། །དོན་གཉིས་འདས་པར་བཞེད་པའང་
ཡོད། །བཤེས་གཉེན་སྟོན་པའི་བསྟན་ཅིས་ལས། །བཅོམ་ལྷན་རིག་རལ། རལ་པ་ཅན་ཡན་
དུ་ཆོས་བསྐྱར་བ་བསྟན་པ་སྤྱད་དང་། རྒྱལ་པོས་སྤྱི་ན་བདག་མཛད་ནས་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་
ཀྱི་ཆོས་བསྐྱར་བ་བར་དར། རྩོག་ལོས་ཆོས་བསྐྱར་བ་བྱི་དར་དུ་བཞེད་གྲང་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་བར་དར་གྱི་ཐ་
སྟན་མི་བཞེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་དར་མའི་སྤྲས་ཁྲི་ལྷུ་མ་བཏན་ཏེ། དེ་ནས་བརྒྱད་པ་རྒྱལ་རབས་སུ་མི་བྱངས་བཅུན་
མོ་རྒྱུང་བའི་སྤྲས་འོད་སྤངས། དེའི་སྤྲས་དཔལ་འཁོར་བཅུན། དེ་ལ་སྤྲས་ཁྲི་བྲ་ཤིས་བཅེགས་པ་དཔལ་དང་།
ཉི་མ་མགོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྲས་དཔལ་ལྷོ། འོད་ལྷོ། སྤྱིད་ལྷོ་གསུམ་བྱུང་བ་ལ། སྤང་གྱི་ལྷོ་གསུམ་བེར་ཉི་

མ་མགོན་གྱིས་མངའ་རིས་སུ་བྱོན་ནས་སྤིང་བརྒྱུད་བའི་སྤྲུལ་ལ་དབལ་གྱི་མགོན། བཟ་ཤིས་མགོན། ལྷེ་གཙུག་
མགོན་གསུམ་ལ་སྟོད་ཀྱི་མགོན་གསུམ་ཟེར། ལྷེ་གཙུག་ལ་སྤྲུལ་སྟོང་དེ་དང་། འཁོར་རེ་གཉིས། སྟོང་རེ་རབ་
ཏུ་བྱུང་བའི་མཆན་ལ་ཡེ་ཤེས་འོད། འཁོར་རེ་ལ་སྤྲུལ་ལྷ་ལྷེ། དེ་ལ་སྤྲུལ་འོད་ལྷེ་དང་། ལྷ་བཙུན་བྱུང་ཆུབ་འོད།
མོ་བྱང་ཞི་བ་འོད་གསུམ་མོ། བདུན་ཅུ་ལོན་པའི་ལྷགས་རྟ་ལ། །ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱི་སྐུ་རིང་
ཆོ། །ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་རབ་བྱུང་མཛད། །དེ་ནས་ལོ་བདུན་འདས་པ་
ན། །དབུས་གཙང་མི་བཙུར་དབུས་ནས་སྐྱུ་མེས་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ། འབྲིང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་
ཏན། ལུས་པ་ཡེ་ཤེས་སློ་གྲོས། ར་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སློ་གྲོས། །རག་ཤི་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་ཏེ་མི་ལ། །གཙང་
ནས་ལོ་སྟོན་རྟོ་རྟོ་དབང་བླག །ཆོང་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་ག། །བོ་དོང་བ་ལྷ་བ་དེ་དཀར། མངའ་རིས་བ་སྟོན་
གཉིས་ཏེ་ལྷོ། །བྲགས་བ་ཡིས། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་སྤེལ་གསུངས་པ། །འདི་ཉིད་
ཁོ་ན་འཐད་པར་སེམས། །དེ་ནས་ལོ་བྱངས་རེ་ལྷ་ན། །བྱུང་ཆུབ་འོད་ཀྱི་སྐུ་རིང་
ལ། །རྩོ་བོ་དབལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤས། །བོད་དུ་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་སྤར། །གཞན་
ཡང་མར་བ་མི་ལ་དང་། །ལོ་ཆེན་སྟོ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཞབས། །ས་ཆེན་ཡབ་སྤྲུལ་
ལ་སོགས་པས། །བཞད་སྐྱབ་བསྟན་བ་རྒྱས་པར་མཛད། །བྱིས་ནས་རྩེ་བཙུན་
ཙོང་ཁ་བ། །སྤྲུལ་དང་བཅས་པའི་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །མདོ་རྒྱུད་བསྟན་པ་
ལེགས་པར་གསལ། །མར་བ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱིས་སྐྱབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། ལོ་རྒྱ་བ་དཔོན་སྟོབ་ཀྱིས་
མདོ་བྱོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། ས་སྐུ་བ་གོང་མ་གསུམ་གྱིས་གུར་བརྟག་ས་གསུམ་སོགས་གསང་སྟགས་ཀྱི་
བསྟན་པ་དང་། རྩེ་བཙུན་ས་བཏུ་གྱིས་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་རྩེས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་
ཆེ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བར་སེམས་སོ། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྤྲུལ་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གྲུ་བ་མཛད་ཚུལ་ནི། དགེ་ལྷན་ཆོས་འབྱུང་ཡིད་ཀྱི་མཛེས་རྒྱན་ཞེས་པ་ཞིག་ཁོ་བོས་
བསྒྲིགས་ཡོད་པ་ལས་མཐུན་པར་འཆོལ་ལོ། །ཞེ་མ་དེང་སང་བསྐྱལ་པ་བཟང་། །ལྟར་བཅས་
འགྲོ་བའི་པན་བདེ་ནི། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རག་ལས་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མཁས་
རྣམས་ཀྱིས། །བསྟན་ཅིས་ཉིད་ལ་གྲུས་པར་རིགས། །བདག་གིས་སྒྲ་མ་མཁས་
པ་བསྟེན། །བསྟན་ཅིས་ལོ་རྒྱས་ལ་སོགས་པ། །འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་སེམས་
སོང་ནས། །འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་མཉན། །ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ནས་
བཀོད་མོད་ཀྱང་། །ཅུང་ཟད་ནོངས་པའི་ཆ་མཆིས་ན། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བཟོད་བཞེས་ལ། །སྒྲུབ་པོ་སྤྲུབ་ཏུང་བར་མཛོད། །དེ་ལྟར་འབད་པའི་བསོད་
ནམས་ཀྱིས། །ཆོས་རྒྱས་རྒྱུང་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས། །ཁེངས་པའི་བསམ་
གཏན་རབ་སྤངས་ཏེ། །མང་ཐོས་གྲགས་པ་བསྟེན་གྱུར་ཅིག །

བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་ནས། མཁས་པ་ཡིད་བཟང་ཅེ་བ་ཉིད་ལོ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོར་
གྲགས། དེའི་སྤྲུལ་སྟོན་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་ལ་ཁོ་བོས་ལོ་རྒྱས་རྣམས་ཐ་
ན་བྲིས་སྟོན་ཞུས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་། བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དང་། དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་དང་། བསྟན་
ཅིས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ཡང་མང་དུ་བཟླས་པ་ལགས། དབང་ལུང་རྗེས་གནང་ཐུན་ཆེགས་དང་། ཐལ་ཐེང་གི་
རྣམ་གྲངས་མི་མ་སྟུག་པ་བསོག་པ་ལས། འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་ཅད་གཅོད་པ་གལ་ཆེ་ཞེས་ཀྱང་སྟན་
བསྐྱལ་ལོ། ། བསྟན་པའི་འདས་ལོ་དང་། ད་ལྟག་མ་ཐེ་ཙམ་ལུས་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་དམ་པ་
རྣམས་ཞིང་གཞན་དུ་བྱོན་ཚུལ་དང་། དེང་སང་གི་དུས་ཆོས་མིན་དབང་བཅན་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན།
སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཞལ་ནས། དེ་ལྟར་སྤུལ་པ་དག་གི་བསྟན་པ་ནི། །ཤོག་མར་སོག་ཕྱིན་འདྲ་དང་བྲི་མ་

ནུམས། །སྟོབས་དང་ལྷན་བའི་དུས་སུ་རིག་ནས་ནི། །ཐར་བ་འདོད་བ་དག་གི་བག་ཡོད་བགྱིས། །ཞེས་གསུངས་
བའི་དོན་ཡིད་ལ་འབབ་ཅིང་པན་བར་བྱུང་ངོ་། །

ཞེས་སྟོན་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐེམས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་
བརྒྱ་ཅ་བཞི་འདས་པ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ལེ་བྱ་ཡི་དུས་ཀྱི་ས་མོ་ཡོས་བྲེ་ལོ་
བཅིས་ནས་སྐྱར་བ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་བ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་
ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །

ལན་གཅིག་བགྱིས། ཤིང་མོ་བྱེ་བ། ཤིང་མོ་སྒང་། མེ་མོ་སྟག། མེ་མོ་ཡོས། ས་མོ་འབྲུག། ས་མོ་སྐྱལ།
ལྷགས་མོ་རྟ། ལྷགས་མོ་ལུག། རྩུ་མོ་སྤེལ། རྩུ་མོ་བྲ། ཤིང་མོ་ཁྱི། ཤིང་མོ་པག། ཡང་མེ་མོ་བྱེ་བ། མེ་མོ་སྒང་།
ས་མོ་སྟག། ས་མོ་ཡོས། ལྷགས་མོ་འབྲུག། ལྷགས་མོ་སྐྱལ། རྩུ་མོ་རྟ། རྩུ་མོ་ལུག། ཡང་ཤིང་མོ་གས་སྐར་བཞིན་
འཁོར་འོང་བ་ལས། ཤིང་མོ་བྱེ་བ་ནས་ཤིང་མོ་བྱེ་བའི་བར་ལོ་དུག་ཅུ་རེ་གཅིག་འབྱུང་བ་སོགས་མཁྱེན་དགོས་
སོ། །

གསལ་འབྲེལ། བསྟན་ཅིས་རིན་ཆེན་བྲང་བའི་མ་དབེ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་དུས་ཁག་ལ་ལོ་ ༡༠ རེའི་བྲང་
བར་ཡོད་པས་བཅ་ཆེན་ཉིད་དགྲང་བྲངས་ ༤༩ ལ་ཐེབས་བ་ས་མོ་ཡོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༥༡༤ ལོར་བསྟན་ཅིས་སྐར་
འདི་བརྩམས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་མ་དབེ་གཉིས་ཀ་བཀོད་ཡོད།

༡༡། །བསྟན་མྱིས་རིན་པོ་ཆེ་འི་བྲིང་བ་བརྒྱགས་སོ། །

བསྟན་ཅིས་ངེ་བཞིན་མཁུན་བ་ཡི། །བསྟན་འཛིན་རྣམས་ལ་གྲུས་བརྟུང་
དེ། །བསྟན་བ་གནས་བའི་ཡུན་ཆད་སོགས། །བསྟན་ལ་པན་ཕྱིར་བཤད་བར་
བྲ། །དེ་ལ་ཐུབ་བའི་བསྟན་བ་ལོ། །སྟོང་ཐུག་གཅིག་ལུང་ཐན་ཆོགས་དང་སྟོང་སྟོང་རྟེ་
བད་དཀར་ལྷ་བརྒྱ། །ཉིས་ཆེ་བའི་སྟོང་ཐོའི་མདོ་སྟོང་ཉིས་རོར་གཅོད་འགྲེལ་བ་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་
དང་། །ལྷ་དུས་འཁོར། །འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། །འབྲམ་ཁྱིལ་གསུམ་མ་ཐུན། །སྟོང་གནས་བར་
གསུངས་བ་ལས། །དང་པོ་བཞི་ནི་བྲང་དོན་ཏེ། །དགོངས་གཞི་དང་ནི་དགོས་
བ་དང་། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དང་པོ་དགོངས་གཞི་
ནི། །སྐྱབ་བའི་བསྟན་བ་ཉམས་ལ་དགོངས། །དགོས་བའི་དོན་གྱི་གཙུག་པོ་
ནི། །གདུལ་བྱ་སྟོང་བ་བསྟན་བ་ཡུན་རིང་པོ་མེད་སྟམ་ནས་སོ། །བསྐྱེད་ཕྱིར་ཡིན། །དངོས་
གྱི་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། །སྟོང་མེད་མེད་ལུང་བསྟན་བའི། །མདོ་སྟོང་གསུང་
གིས་ང་ལྷ་དན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ན་གདོང་དཔར་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་དཔལ་བའི་ཆོས་རྒྱས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྲུང་ལེགས་པར་བྲུབ། །ལྷ་སྟོང་གནས་བར་གསུངས་བ་ནི། །ཆད་
མ་དང་བཅས་ངེས་དོན་ཡིན། །དེ་ལ་བྱེད་བྱེད་བགོས་བ་ལས། །ལྷ་བརྒྱ་ཐུག་
ནི་བཅུར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ལྷ་ཐུག་དང་པོ་གསུམ། །རིམ་བ་བཞིན་དགྲ་བཅོམ་དང་
ནི་ཕྱིར་མི་འོང་། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་བའི་ལེ་འུ་སྟེ། །འབྲས་བུའི་དུས་གསུམ་དག་

ཏུ་བཤད། །དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱ་ཕྱག་གསུམ་ནི། །རིམ་པ་བཞིལ། ལྷག་མཐོང་དང་ནི་ཉིང་
འཛིན་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་ལེའུ་སྟེ། །སྐྱབ་པའི་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་
བཤད། །དེ་ནས་ལྷ་ཕྱག་གསུམ་པོ་ནི། །རིམ་པ་བཞིན་མངོན་པ་དང་ནི་མདོ་སྟེ་
དང་། །འདུལ་བ་ཡི་ནི་ལེའུ་སྟེ། །ལུང་གི་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་བཤད། །ལྷ་ཕྱག་
བརྒྱ་པ་དག་ལ་ནི། །ལྷ་སྦྱོང་རྣལ་མ་མི་འབྱུང་བས། །དུར་སྤིག་གིས་ཆོས་མི་འགོ་བས་
རྟགས་ཅམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་དང་། །ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་བྲར་བཤད་སྟན་མའི་མདོར་
འཆད་ཚུལ་གཞན་ལྷ་ཡོད། །དེ་ལྟར་སྐབ་པའི་བསྟན་པ་ལོ། །ལྷ་སྦྱོང་གནས་པར་
གསུངས་པ་ལ། །ཤིང་གི་ལ་ཁོ་བྱ་དང་། མེ་ཡོས་ལ་སོལ་ཐང་། ལྷགས་རྟ་ལ་ས་སྐྱར་ཅིས། །ཁ་ཆེ་
བཤ་ཆེན་བཞེད་པ་ཡིས། །བཅོམ་ལྷན་སྐབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད། །མེ་མོ་བྲ་ལ་སྐྱ་
བལྟམས་ནས། །མེ་མོ་སྐྱལ་གྱི་སྟོན་དུས་ཀྱི། །སྟོན་དུག་ཆེ་བའི་ཆེས་བརྒྱད་
འདས། །སྟན་ཆོགས་འགྲེལ་བར་བཤད། །དེ་ནས་ལོ་ནི་ཉིས་སྟོང་དང་། །བདུན་ཅུ་ཅ་
གསུམ་འདས་པ་ཡིན། །འདི་ལ་འདས་ལོ་ཉུང་བའི་སྟོན། །ཡོད་ཅེས་ས་སྐྱ་བཤ་
ཆེན་གསུང་། །ཆེ་གགས་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་སྐྱ་སྐྱུ་གྱི་ལོ་དུག་བརྒྱ། །ཆེ་བས་སུམ་བརྒྱའམ་
བཞི་བརྒྱ་བཞུགས་པ་སོགས་ཅིས་ན་གསལ་ལོ་གྱི། །དངོས་སྟོན་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་
ནི། །འདས་ལོ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་ཞིག་ །ཐོན་པར་སྟང་བས་སྟོན་མེད་སྟམ། །རོ་བོ་
རྩེ་ཡི་བསམ་ཡས་སུ་མེ་གྱི་ལ་བཅིས་ཤིང་། །དེའི་རྩེ་སུ་འབྱངས་ནས་མཆིམས་ཀྱིས་སྟར་ཐང་དུ་བཅིས་པ་
སྟེ། །རོ་བོ་ལྷགས་རྟ་ལ་འཁྱུངས་པའི་ལྷགས་སོ། །བཞེད་པ་ཡིས། །སྐབ་པ་ཤིང་པོ་གྱི་བ་
ལ། །ཡུམ་གྱི་སྟམས་སུ་ཞུགས་ནས་ནི། །ཤིང་པོ་སྟེའུ་ཡི་སྟོན་དུས་ཀྱི། །སྟོན་

འཇུག་རྒྱ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་འདས། །དེ་ནས་ལོ་ནི་སུམ་སྟོང་དང་། །འཇུག་བརྒྱ་འཇུག་
 རྩ་ཅ་འཇུག་འདས། །རྒྱ་ནག་ལུགས་ཅན་དན་ཇོ་མོ་ལོ་རྒྱུ་གཞིར་བཞག་ནས། །ཀྱི་བསྟན་
 ཅིས་ལ། །ཤིང་པོ་སྟག་ལ་སྐྱ་བལྟམས་ནས། །ཤིང་པོ་བྲི་ལ་སྟོན་ནས་དཔྱད། །ལྷ་
 ངན་འདས། །དེ་ནས་ལོ་ནི་ཉིས་སྟོང་དང་། །སུམ་བརྒྱ་ལྷ་བརྩ་ཅ་འཇུག་
 འདས། །སྐར་ཡང་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་དུས། །ཆོས་རྒྱལ་དགའ་ལོ་ཉིང་དགའ་བཞེས་པའི་
 རྒྱ་མག་ལ་པོ་བྱང་དུ་བཅིས་ལ། །མེ་སྐང་ལ་ཚུ་མིག་ཆོས་འཁོར་དུས་བཅིས་པ་དང་ནི་ཅིས་གཞི་མི་
 འཇུག་། །འཕགས་པས་བཅིས་པ་ན། །ལུགས་པོ་རྟ་ལ་སྐྱ་བལྟམས་ནས། །ལུགས་
 པོ་སྟག་ལ་ལྷ་ལྷ་འདས། །དེ་ནས་ལོ་ནི་ཉིས་སྟོང་དང་། །ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་རྩ་
 ཐམ་པ་འདས། །རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སུམ་རྩ་ཅ་བདུན་ན་རྒྱལ་
 པོ་དགའ་བྱེད་བྱང་བ་ཅིས་པ་སོགས་སོ་བསྟན་ཅིས་ལ། །ས་པོ་འབྲུག་ལ་སྐྱ་བལྟམས་
 བས། །ས་པོ་བྲི་བའི་དཔྱད་དུས་འདས། །དཔྱད་རྒྱ་ཐ་རྒྱུང་སྐར་མ་ས་གས་ཉ་བའི་ཆོས་བཅོ་
 ལྷ་ལ་ཞེས་མདོ་སྟེ་ལྷ་འདས་ལས་བཤད། །དེ་ནས་ལོ་ནི་སུམ་སྟོང་དང་། །འཇུག་བརྒྱ་འཇུག་རྩ་
 ཅ་གསུམ་འདས། །བདག་ཉིང་ཆེན་པོ་ས་པཎ་དང་། །མེ་བྲི་ལ་རྩེ་བཙན་གྲགས་པ་གཤེགས་
 པའི་ཆོས་འཁོར་དུས། །སྟོན་ཆོས་རྩེའི་བཞེད་པ་ནི། །རྒྱལ་པོ་ལུགས་དང་རྒྱ་བྲི་ལ་ཆོས་
 འབྱུང་ཆེན་མོར་བཅིས། །འདི་ལྟར་ན་གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་བོད་ཡིན་ནོ། །ཆ་འཇུག་སྟེ། །འདས་ལོ་
 མང་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྤང་། །ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་སྟུན་སྟོན་དོན་དཔལ་བས་མེ་བྲུ་ལ་བཅིས།
 །འདི་ལྟར་ན་གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་རྒྱ་ནག་ཡིན་ནོ། །མང་པོ་ཞིག །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཞིར་
 བཞག་སྟེ། །མེ་པོ་རྟ་ལ་སྐྱ་བལྟམས་ནས། །མེ་པོ་སྟག་གི་ལོ་ལ་འདས། །དེ་ནས་

དེང་སངས་སྒྲུང་བར། །ལོ་གངས་ཉིས་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་དང་། །དྲུག་ཅུ་ཙུ་བཞི་
ཐལ་ཞེས་བྲ། །དེ་ལ་ཕྱི་མའི་ས་སྒྲུང་སོགས། །ཕྱིན་ཆད་བཅི་བར་འདོད་ན་བསྐྱེས་པས་
སྒྲུང་ནས་གར་སོང་ཤེས། །ཁྲིཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྒྲུང་བ་ལས། །སྟོན་པའི་འབྲུངས་
ལོ་མི་གསལ་ཡང་། །མཁས་བྱུང་རྗེས་དགུང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཤིང་སྟག་ལ་བཅིས། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་ལོ་རྒྱ་བཟང་ལ་ཙུ་རྒྱུད་གསུངས་པ་དེས་ལོ་གཅིག་གས་གཉིས་སུ་བསྟན། །དེ་ནས་སྟོ་
དབང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་དྲུག་དང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྷན་དགུས་རིམ་པ་བཞིན་ལོ་བརྒྱ་
བརྒྱར་ཆོས་བསྟན་པ་སོགས་བཅིས་པ་ལས་སོ། །ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྟོན་པ་ལྷགས་སྤེལ་ལ་འབྲུངས་
ནས་བྱ་གཅིག་པ་ལྷགས་འབྲུག་ལ་ཙུ་རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་སྟུང་ན་ལས་འདས་པར་ཡང་བཞེད། །མེ་
རྟ་ཡིན་པའི་བསྟན་ཅིས་དང་། །པལ་ཆེར་མ་སྟན་ཤས་ཆེ་བར་མངོན། །དེ་ལ་
བསམ་ནས་བདག་གིས་ནི། ཆོས་འབྲུང་ཡིད་ཀྱི་མངོས་རྒྱན་དུ། །འདི་ཡི་སྟོང་
ནས་ཅིས་པ་སྟེ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་མངོན་ཅིག། །དེ་ལ་སྟབ་པ་སྟུ་
འདས་ནས། །ལོ་གངས་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱུད་སོགས་ལས་གསལ་
ལོ་ན། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྟུ་སྟུབ་དང་། །སྟོང་སྟག་འདས་པའི་ཁ་ཅིག་དགུ་བརྒྱ་ན་ཐོགས་
མེད་ཕྱོན་ཟེར་ཡང་ཁུངས་མེད་དོ། །ཆོད་ཙམ་ན། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྟུ་མཆེད་
ཁྱོན། །མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམ་གསུམ་ལས། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་
བརྒྱད་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། །འཇམ་གླིང་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གསལ། །དེ་ནས་བྱང་སྟོགས་མདོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་བྱང་སྟོགས་སུ་རྒྱས་པར་འགྲུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཞིང་དེ་ཡང་རིམ་པས་ཁམས་སྟོགས་སུ་དར་བར་

འགྱུར་པོ་བོད་ཡུལ་འདིར། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བྱོན་ཚུལ་ནི། །ཐུབ་པ་ཐུང་ན་
འདས་པ་ནས། །ལོ་གངས་སྟོང་དང་བཞི་བརྒྱ་དང་། །ཞེ་དགུ་འདས་པའི་མེ་སྐང་
ལ། །ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོ་གཉམ་ཁྲི་བཅན་པོ་སོགས་ཉེར་དྲུག་འདས་པ་ན། །སྟོན་པ་
གཉན་བཅན་བྱོན་ཏེ། དཔལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱུང་དང་པོར་བརྟེས། དེའི་སྤྲས་ཁྲི་གཉན་གཟུང་བཅན། དེའི་སྤྲས་འཕྲོ་
གཉན་ཐེའུ། དེའི་སྤྲས་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས། དེའི་སྤྲས་གནམ་རི་སྟོང་བཅན། དེའི་སྤྲས་
འདིལ་འབྲུངས། །བཙུ་གསུམ་ལོན་ཆེ་རྒྱལ་སར་བྱོན། །ཆོས་རྒྱལ་དེ་ཡི་སྐུ་རིང་
ལ། །ཀུ་ས་ར་སོགས་པཌ་ཆེན་དང་། །མཁན་པོ་ཐོན་མིས་ཆོས་བསྐྱར་
ནས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་དབྱུང་བརྟེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལོ་གངས་རེ་དགུའི་
བར། །རྒྱལ་སྟོང་ཆོས་ཀྱིས་ལེགས་བསྐྱུངས་ནས། །བྱ་གཉིས་བཞེས་པའི་ས་
བྱི་ལ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ། །དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་བཞི་འདས་
ཤིང་། །ལོ་གངས་བརྒྱད་ཅུར་ལོན་པ་ཡི། །ས་པོ་རྟ་ཡི་ལོ་དུས་ལ། །ཆོས་རྒྱལ་
ཁྲི་སྟོང་ལྗེ་བཅན་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྤྲས་མང་སྟོང་མང་བཅན། དེའི་སྤྲས་གུང་སྟོང་གུང་བཅན། དེའི་
སྤྲས་རྗེ་སྟོན་ནམ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ། དེའི་སྤྲས་མེས་ཨག་ཆོས། དེའི་སྤྲས་འདིལ་། །འབྲུངས། །བཙུ་
གསུམ་ལོན་ཆེ་རྒྱལ་སར་བྱོན། །ཆོས་རྒྱལ་དེ་ཡི་སྐུ་རིང་ལ། །མཁན་པོ་རྟོ་རྟོ་
ས་ཏུ་དང་། །སྟོན་པ་པོན་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་སོགས། །ལོ་པཌ་མང་པོ་སྐུན་བྲངས་
ནས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་སྟོན་ཆེན་གཏོད། །དེ་ལྟར་ལོ་གངས་རེ་བདུན་
བར། །རྒྱལ་སྟོང་ཆོས་བཞིན་ལེགས་བསྐྱུངས་ནས། །རེ་དགུ་བཞེས་པའི་མེ་
སྐང་ལ། །མཁན་སྟོན་དག་པའི་ཞིང་དུ་གཤེགས། །དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་གཉིས་

བསྐྱེགས་པའི་འོར་ཤེང་གིས། །དབྱལ་བར་ལྷགས་གཟེར་ཐོབ་པ་འཛིག་ཉེན་འདི་སྟོས་
ཀྱི་འང་དབང་འཛིན་མ་མཁུན་པས་སོ། །ཡི། །ཉོ་ཆོང་རྒྱལ་པོ་ངན་པའི་ལུགས། །རྒྱལ་པོ་
སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ། །དབྱལ་བར་ལྷང་བས་སྟོང་རྗེ་མོད། །ས་སྟོང་འཁོད་པའི་
སྤྲིག་སྟོན་ཐས་རྒྱལ་ཉོ་ལེ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་ལ། །ལྷན་མོ་དེ་དག་འོས་པ་ཉིད། །ཅིག་
ཏུ་རྒྱལ་སྟོན་སྟོང་ཚུལ་རྣམས། །འཛན་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ལ། །གྲུས་པ་འཕེལ་
བ་འདི་ལྟ་ན། །བཤེས་གཉེན་དམ་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སྟོང་ན་ངེས་པར་ཡང་དགོས། །ལྟ་
ཡང་རུང་། །བསྟན་པ་འགྲིབས་པའི་ལོ་གྲངས་ལ། །ཀམ་ཀམ་པ་ཁ་ཅིག་བརྒྱ་དང་
བཞི་བཅུ་ཟེར། །ཁ་བཙམ་རལ་དང་ནེལ་པ། ཅིག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཅེས་སྟེ། །དཔལ་ལྷན་སྟེ་
མ་ལ་ལ་གོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འཆད། །གཞན་ཅུ་རྩེད་གཞི་དོན་གཉིས་འདས་པར་
བཞེད། །བཤེས་གཉེན་སྟོན་པའི་བཞེད་པ་ཡིས། །དོན་བདུན་འདས་པ་ངེས་
དེབ་སྟོན་པ་འདི་ཁོ་ན་འཐད་པར་བྱེད་དོ། །ལྷགས་བྱ་ནས་ཅིས་པའི་དོན་བརྒྱད་པ་ས་སྟག་འདི་ལ་སྟུ་མེས་
སོགས་དབུས་སུ་བྱོན། །རྩོ་བོ་ཚུ་ཉ་ལ་འཁྱུངས་ནས་རེ་གཅིག་པ་ཚུ་ཉ་ལ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་ལུགས་
སོ། །བའོ། །དེ་ནས་ལོ་གྲངས་རེ་ལྟ་ན། །བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱི་སྐུ་རིང་ལ། །རྩོ་བོ་བོད་
དུ་སྐྱུན་བྱངས་ཏེ། །བཀའ་གདམས་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
པས་ས་ཆེན་བཀའ་། །གཞན་ཡང་མར་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྐྱབ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། མར་
བ་མི་ལ་དང་། །རྩོག་ལོ་རྩེ་བ་དཔོན་སྟོབ་ཀྱི་མདོ་བྱོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། །ལོ་ཆེན་པོ་ཡབ་
སྲས་དང་། །ས་ས་སྐུ་གོང་མ་གསུམ་ཀྱིས་གསང་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། །རྗེ་བཙུན་ས་བཀ་ཀྱིས་མདོ་
སྟགས་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། །ཆེན་ཁུ་དཔོན་ལ་སོགས་པ། །བསྟན་པ་གསལ་

མཛད་མང་དུ་བྱོན། །ཕྱིས་ནས་ཁ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་བ་སྤྱི་ཁབ་ལ་བཀའ་འདིན་ཆེ་བའོ། །བྱ་
དོལ་ཤེར་གསུམ་དང་། །མཉམ་མེད་ཇེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་བ། །སྤྲས་དང་བཅས་པའི་
མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བ་གསལ་དག་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་ཡིད་ཀྱི་མཛེས་རྒྱན་
ལས་ཤེས། བ་ལགས། །ལྷ་བཅས་འགྲོ་བའི་པན་བདེ་ནི། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རག་
ལས་ཕྱིར། མཁས་བ་ཀུན་ཀྱིས་བསྟན་ཅིས་ལྷ་ར་གཏམ་ཅམ་དུ་མ་དགོངས་པར། །ལ། །

སྟོན་བ་བཞིན་དུ་གྲུས་པར་འོས། །ཞིབ་དུ་བརྟགས་ནས་བཀོད་མོད་
ཀྱང་། །ཅུང་བདེན་འོངས་ལོ་རྟ་དང་དབང་ཐང་མང་བས། བའི་ཆ་མཆིས་ན། །མཁས་བ་
རྣམས་ཀྱིས་འོས་བ་ཡིན་པས་བཟོད་བཞེས་ལ། །སྤྱན་པོ་ཐོག་ཏུ་མི་འབབ་པས་སྤྲ་བ་ཅུང་
བར་མཛོད། །འདིར་འབད་རྣམ་དཀར་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །ཆོས་རྒྱས་འདོད་
པའི་སྤྱེ་བོ་ཀུན། །ང་རྒྱལ་ལེ་ལོའི་དག་བཅོམ་སྟེ། །གྲགས་པའི་གཞུང་ཆོག་གི་སྤྱོར་
བ་ཅུང་དུས་བཛོད་ག་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པས། །འདིར་འཇུག་གྱུར་ཅིག །

ཅས་སྟོན་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐེམ་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་སྟམ་བརྒྱ་ཅུ་ཅ་བཞི་འདས་
བ། །ཉིང་འཛིན་ཀྱི་ལེའུའི་དུས་ཀྱི་ས་མོ་སྤང་གི་ལོ་ལ། །ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱས་བ་བསོད་ནམས་
གྲགས་པའི་དཔལ་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་གི་སྟེས། །དག་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་ཅིས་ནས་སྤྱར་
བ་འདི་ཅམ་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་བ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །

གསལ་འབྲེལ། གོང་འཁོད་ལྟར་བསྟན་ཅིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུང་བའི་མདའ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་དུས་ཁག་ལ་ལོ་༡༠འེའི་
ཁྱད་པར་ཡོད་པས་བཤ་ཆེན་ཉིད་དགྲང་གངས་༥༥ལ་ཤེབས་པ་ས་མོ་སྤང་སྤྱི་ལོ་༡༥༥༤ལོར་བསྟན་ཅིས་ཕྱི་མ་འདི་
བརྩམས་པ་ཡིན།

པར་བྱང་སྟོན་ཆེན་ག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་གླུང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་བའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲེན་ཤུག་སེར་དེ་
རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འཕྲུལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས།
ནང་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་
ལའང་སྐྱར་ཆོག་བའི་དགེ་བསྟོའི་སྟོན་ཆེན་ཏུ་ཤུག་ཏེ་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྒྲ་བ་དག་དབང་སྟོ་
བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བཤོ།